Инв. №
Гос. книжная палата УзССР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 146 (18.623). ● Якшанба, 1983 йил 26 июнь ● Баҳоси 3 тийин.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

▲ ҒЎЗАЛАРНИ КЕЧА-КУНДУЗ ҚОНДИРИБ СУҒОРИНГ! СУВНИНГ ҲАР ҚАТРАСИДАН ТАДБИРКОРЛИК БИЛАН ФОЙДАЛАНИНГ, ИСРОФГАРЧИЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ!

▲ МИНЕРАЛ ЎҒИТЛАРНИНГ ҲАММАСИНИ ШУ КУНЛАРДА ҚАТОР ОРАЛАРИГА МЕХАНИЗМЛАР ВОСИТАСИДА СОЛИБ, ЎСИМЛИКНИНГ ҲОСИЛ НИШОНАЛАРИНИ КЎПАЙТИРИШГА КЎМАКЛАШИНГ! ОРГАНИК ЎҒИТ БИЛАН ОЗИҚЛАНТИРИШНИ КУЧАЙТИРИНГ!

▲ ШОНАЛАРНИ ТЕЗРОҚ ГУЛЛАРГА, ГУЛЛАРНИ КЎСАКЛАРГА АЙЛАНТИРИБ, КЎСАКЛАР САЛМОҒИНИ ОШИРИШ УЧУН КУРАШИНГ! БУНИНГ УЧУН КОМПЛЕКС ПАРВАРИШНИ АВЖ ОЛДИРИНГ!

XXVI

⊙ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЕТГА

⊙ РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТ АҲЛИ ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ ЙИЛИ МАРРАЛАРИНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН КУРАШДА

⊙ ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАР МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ ЙЎЛИДА ФИДОКОРЛИК КЎРСАТМОҚДАЛАР

ЖОНЛИ, ИЖОДИЙ ИШ

Коммунистик партия ўзининг бутун фаолияти давомида марксизм-ленинизм асосчиларининг янги инсонни камолга етказиш коммунизм қурилишининг асосий мақсади, муваффақиятга эришишнинг муҳим шарти деган кўрсатмаларига оғишмай амал қилиб келмоқда. Халқ онгини ўстириш, деб таъкидлаган эди доҳиймиз В. И. Ленин, барча ишимизнинг бош мазмуни ва асосий базаси бўлиб қолади. Коммунистик қурилишнинг ёрқин манзиллари сари қанчалик илгарилаб борганимиз сари, экономикамиз тараққий этиб, кишиларнинг турмуш фаровонлиги яхшиланиб borgани сари, меҳнаткашларни ижтимоий-сиёсий, маданий, ахлоқий, эстетик тарбиялаш шунчалик катта аҳамият касб эта боради. Бинобарин, партия ташкилотларининг бутун сиёсий-ташкилотчилик фаолияти, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасидаги ишларига қўйиладиган талаблар ошаверади.

Мамлакатимизда ривожланган социалистик жамиятнинг қурилиши, СССР моддий ва маънавий потенциалининг қулф уриб ўсаётганлиги партиянинг кишиларда коммунистик онгни шакллантириш соҳасидаги программ мақсадларини амалга ошириш учун кенг имкониятлар яратиб бермоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми ана шу имкониятлардан келиб чиқиб, ғоявий-тарбиявий ишларнинг конкрет ва аниқ вазифаларини белгилаб берди. Барча партия ташкилотларидан кишиларда актив гражданлик позициясини, давлат ва жамиятнинг барча ишларидан астойдил манфаатдорлик, меҳнатда ташаббускорлик кўрсатиш ва ўз вазифасига ижодий ёндашиш фазилатларини шакллантириш талаб этилмоқда.

Аввало бутун идеологик, тарбиявий, пропаганда ишини партия ҳал этаётган улкан ва мураккаб вазифалар даражасига кўтариш керак. Барча поғоналардаги партия комитетлари ва барча партия ташкилотлари энг муҳим ҳисобланган хўжалик, ташкилий ва бошқа масалалар қатори идеология ишига эътиборни кучайтиришлари, уни кундалик фаолиятнинг энг асосий йўналиши, муҳим таркибий қисми деб ҳисоблашлари лозим. Улар идеология муассасалари билан биргаликда тарғибот ва ташвиқот ишларининг илмийлиги, конкретлилиги ва таъсирчанлигини оширишга, ҳаёт билан, хўжалик ва сиёсий вазифалар билан яқиндан боғланишига эришишлари керак.

Республика партия ташкилотлари коммунистларнинг марксча-ленинча ўқувини яхшилаш, пропагандистларнинг назарий ва методик тайёргарлигини ошириш, идеологик, оммавий-сиёсий ишларнинг форма ва усулларини такомиллаштириш бўйича катта тадбирларни амалга оширди. Партиянинг асоси, меҳнат коллективларининг сиёсий негизи бўлган бошланғич партия ташкилотлари кишилар билан индивидуал иш олиб бориш, уларнинг социал ва меҳнат активлигини кучайтириш, меҳнат ва турмуш маданиятини ошириш, янгиликка чанқоқликни кучайтириш марказлари бўлиб қолаётир. Бу ерда социал ва иқтисодий тараққиётимиз вазифалари — партия сиёсати омманинг жонли ижоди билан уйғунлашиб кетмоқда. Меҳнат коллективларида социалистик мусобақанинг тобора янги-янги формалари пайдо бўлаётганлиги, ватанпарварлик ташаббуслари тўлқини жўш ураётганлиги, меҳнатчиларнинг ғайрати ва сиёсий активлиги кучаётганлиги, халқ хўжалиги планлари ва мажбуриятларининг шараф билан бажарилаётганлиги боиси ҳам ана шундадир.

Маълумки, партиямиз ихтиёрида ғоявий таъсир ўтказишнинг ниҳоятда қудратли, хилма-хил воситалари, кўп сонли яхши билимдон кадрлари бор. Бу пропаганда ва тарбиянинг юксак таъсирчанлиги, самарадорлигини таъминлашнинг муҳим шартидир. Матбуот, радио ҳам, телевидение, оғзаки пропаганда ҳам, маориф ва ҳар хил типдаги ўқув юртларининг кенг тармоғи ҳам ана шулар жумласидандир. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми, партия Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов шу Пленумда сўзлаган нутқида мана шу воситалардан янада активлик билан ижодий фойдаланиш масаласи кун тартибига қўйилди. Умуман, ҳозирги шароитда тарбия иши тобора муҳим аҳамият касб этаётганлиги, бу соҳадаги фаолият кўламини кенгайтириб бориш лозимлиги қатъий қилиб қўйилмоқда. Шу муносабат билан коммунистлар, кенг меҳнаткашлар оммаси эътиборини ҳозирги куннинг актуал масалаларига жалб этиш, бу соҳада оперативлик ва билимдонлик кўрсатиш муҳимдир.

Кўпгина партия комитетлари партия ва ҳукуматнинг қарор ва кўрсатмаларини бажаришда изчил, самарали фаолият кўрсатмоқдалар. Эътибор кучайтирилиши лозим бўлган масалаларга ёндашишда юксак ижрочилик маҳорати намойиш этилаётир. Тошкент область партия комитети КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленумидан кейиноқ коммунистик тарбия масалаларига бағишлаб махсус кенгаш ташкил этди. Унда Пленум муносабати билан амалга оширилаётган ишлар атрофлича таҳлил этилиб, навбатда турган вазифалар белгилаб олинди. Самарқанд область партия комитети агитбригадалар ташкил этиш ва унинг ишини йўлга қўйишда ўзига хос тажриба тўплади. Улар партия ва ҳукуматимизнинг қарор ва кўрсатмаларини тарғиб қилиш, аҳолига маданий хизмат кўрсатишда таъсирчанликка эришмоқдалар.

Шу билан бирга идеологик, оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда камчиликлар ҳам учраб турибди. Ҳамма жойда ҳам меҳнаткашлар оммаси партия сиёсатини яхшироқ тушуниб олиши, уни ўзининг туб манфаатларига мос келаётганлигини тўғри ҳис этиши ҳақида етарли қайғурилаётгани йўқ. План ва мажбуриятлар қабул қилиш, ишнинг самарадорлиги ва сифати учун кураш ҳақида гап кетганда бевосита ишнинг ижрочилари ҳақида етарлича қайғурилмайди. Тарбия ишини олиб боришда меҳнаткашларнинг савияси, маълумот даражаси ва талаб-эҳтиёжлари ҳисобга олинмаётган жойлар ҳам бор. Баҳористон районидаги бир қатор партия ташкилотларида оммавий-сиёсий ишлар савияси ҳозирги кун даражасида эмас. Баъзи коллективларда агитаторлар иши ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бир қатор партия комитетларида практика эҳтиёжларидан узилиб қолиш, расмиятчилик ва дабдабабозлик каби тоқат қилиб бўлмайдиган ҳолатлар учраб қолмоқда. Бу соҳада андозачилик, баъзан эса фикрлашдаги ялқовлик ҳолларига қарши аёвсиз ўт очиш лозим.

«Биз коммунистларнинг ва социалистик жамиятимиз барча гражданларининг онгини шакллантириш фақат профессионал идеологлар, пропагандистларнинг, оммавий ахборот воситалари ходимларининг иши эмаслигига ҳам асосланишимиз лозим, — деган эди ўртоқ Ю. В. Андропов. — Бу бутун партиянинг ишидир». Идеология, тарбия, пропаганда иши партия ҳал этаётган катта ва мураккаб вазифаларга мувофиқ бўлиши лозим. Бунинг учун эса бизда ҳамма имкониятлар мавжуд. Гап бутун идеология ишига комплекс ёндашиш, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва маънавий тарбияни уйғунлаштириб олиб бориш, уни халқаро майдондаги идеологик кураш вазифалари билан чамбарчас боғлай билишдадир. Турмуш тарзимизга ёт бўлган интизомсизлик, текинхўрлик, порахўрлик каби иллатларга қарши курашни кучайтириш, одамларда олижаноб фазилатларни шакллантириш талаб этилмоқда. Идеология ишининг усул ва услубларини такомиллаштира бориш лозим.

Муваффақият қозонишнинг асосий шартларидан бири бўлган марксизм-ленинизм буюк ғояларини оммага етказиш, партия сиёсатининг одамлар энг муҳим манфаатлари билан чамбарчас алоқасини кўрсатиб бориш, кишиларнинг ижтимоий активлигига қанот бахшида этиш фақат партия ташкилотларининггина эмас, совет, касаба союз, комсомол органларининг, барча коммунистларнинг, идеология фронти барча жангчиларининг ҳам шарафли ва жанговар бурчидир.

Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхози 5200 гектар ерда деҳқончилик қилмоқда. Давлатга 16 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мўлжалланаётир. Ҳозир совхоз далаларида 84 та чопиқ трактори ишлаяпти, 240 дан ортиқ сувчи ғўзаларни меҳр билан парвариш қилмоқда. Шу кунгача ғўза қатор ораларига беш марта ишлов берилиб, икки марта озиқлантирилди. Суратларда: ғўзаларга ишлов бериш ва 5-бўлим партия ташкилотининг секретари Исматулла Жабборов ва механизатор Мустафоқул Худойқуловлар акс эттирилган.

А. Тўраев фотолари.

ВАТАННИ ЮҚОРИ ҲОСИЛ БИЛАН ҚУВОНТИРАЙЛИК

ИЗБОСКАН (Андижон области), 25 июнь. (ЎзТАГ) Беш йилликнинг учинчи йилида қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил тўплаш, уни қисқа муддатларда ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш — Андижон областида дала ва фермалар меҳнаткашларининг энг муҳим вазифасидир. Қишлоқ хўжалик илғорларининг бугун бўлиб ўтган область кенгашида шу ҳақда гапирилди. Кенгашда социалистик мажбуриятларни бажариш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни кучайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Қўрғонтепа район партия комитетининг биринчи секретари У. Саримсоқов, Комсомолобод район партия комитетининг биринчи секретари И. Дадахонов, Хўжаобод районидаги «Коммуна» совхозининг директори Х. Жўраев, Жалолқудуқ районидаги «Ғалаба 30 йиллиги» колхози раиси М. Эргашева, Андижон районидаги Охунбобоев номли совхознинг сут соғувчиси О. Сўфиева, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ҳамид Ғулом, Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхози маккажўхорикорлик бўлимининг бошқарувчиси М. Фахратов қайд этиб ўтишганидек, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май, ноябрь Пленумлари ҳамда 1983 йил июнь Пленумининг қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларидан руҳланган область меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш учун социалистик мусобақани тобора кенг кўламда авж олдирмоқдалар.

Область хўжаликлари давлатга пилла сотиш планинингина эмас, социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли бажардилар, об-ҳавонинг ноқулай келганлигига қарамай, мўл-кўл мева, сабзавот, бошоқли дон экинлари, бошқа экинлар ҳосили етиштирилди. Шу билан бирга, ҳар бир бригадада, ҳар бир хўжаликда ишнинг юксак пировард натижаларини таъминламоқ учун кўп иш қилишга тўғри келади.

Кенгашда пахтачиликка биринчи даражали аҳамият берилди. Областдаги илғор хўжаликларнинг тажрибаси шундан яққол далолат бериб турибдики, дейишди нотиқлар, табиатнинг барча инжиқликларига қарамай бу йил Ватанни мўл «оқ олтин» ҳосили билан қувонтириш мумкин. Юзлаб ва минглаб андижонлик деҳқонлар кўкламги совуқ ва жала ёмғирлар оқибатларини муваффақиятли равишда бартараф этиб, чинакам меҳнат қаҳрамонлигини кўрсатдилар. Улар ўз маҳорати, меҳнатсеварлиги, фан-техника ютуқларидан фойдалана билиши туфайли шунга эришдиларки, ҳозир катта-катта майдонларда ғўзалар бир текис ривожланмоқда, гуллаш даврига кириб ҳосил нишоналарини тез тўпламоқда. Эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш, қолоқ участкаларни илғорлар даражасига кўтариш — энг муҳим талабдир. Ҳозир, ёз чилласида ҳосил учун курашнинг энг масъулиятли, ҳал қилувчи босқичи бошланиши ўзбек пахтакорларининг шонли анъаналарини муносиб равишда давом эттираётган андижонлик деҳқонларга ҳаммадан кўра яхши маълум. Экинларни табақалаштирилган ҳолда парвариш қилаётган, ҳар бир туп ғўзани чинакам ғамхўрлик билан қуршаб олаётган мусобақа илғорларининг тажрибасини кенг оммалаштириш керак. Афсуски, ҳамма жойда ҳам шундай қилиняпти, деб бўлмайди. Қўрғонтепа, Жалолқудуқ, Хўжаобод, Балиқчи ва Андижон районларининг айрим хўжаликларида ғўзаларга комплекс ишлов бериш, минерал ўғит билан озиқлантириш муддатлари чўзиб юборилмоқда. Суғориш агротехникаси бузилмоқда, бу йил ғоят чекланган сув ресурсларидан оқилона, энг кўп самара билан фойдаланадиган меҳнат коллективларигина ишда муваффақият қозонишлари кенгашда қайд этиб ўтилди. Кечаси суғоришни ташкил этаётган, суғориш учун қўшимча резервларни, жумладан артезиан қудуқларни ишга солаётган хўжаликларнинг ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватласа арзийди. Сувчиларнинг ҳалол меҳнати ҳар қанча мақтовга сазовордир. Шу билан бирга, сувдан оқилона фойдаланиш бегона ўтларга қарши курашга, ўз вақтида ва юқори сифатли культивацияга боғлиқ эканлигини унутмаслик керак. Ҳозир қишлоқ хўжалик зараркунандаларини тугатиш, шу мақсадда ўсимликларни ҳимоя қилиш, биологик методларидан кенг фойдаланиш алоҳида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Нотиқлар уқтириб ўтишганидек, қишлоқ меҳнаткашлари пахтадан мўл ҳосил тўпланишига эриша бориб, вақт ғаниматида «оқ олтин» мавсумига ҳозирлик кўришлари лозим. Терим техникаси ремонтини муддатида тугаллаш, терим транспорти комплексларини тузиш, уларнинг икки сменада юқори унум билан ишлашини назарда тутиб. механизаторлар билан таъминлаш учун барча чораларни кўриш керак. Андижон области меҳнат унумдорлигини оширадиган, йиғим-терим ишларини қисқа ва энг мақбул муддатларда ўтказишни таъминлайдиган «Тошкент технологияси»ни самарали қўлланиши лозим.

Кенгаш қатнашчилари қишлоқ меҳнаткашларининг кечиктириб бўлмайдиган вазифалари тўғрисида гапириб, донли экинлар, мева, картошка, сабзавот ҳосилини йиғиб-териб олиш ишларини намунали ўтказиш зарурлигига эътиборни жалб қилдилар. Йиғим-терим мавсуми вақтида колхоз ва совхозларнинг, Госкомсельхозтехника бўлинмаларининг, тайёрлаш, қайта ишлаш корхоналарининг транспорт, савдо ташкилотлари ҳамда қишлоқ хўжалигига хизмат қилувчи бошқа ташкилотларнинг аниқ-пухта ишлаши айниқса муҳимлиги нутқларда уқтириб ўтилди. Бунда район агросаноат бирлашмалари муҳим роль ўйнашлари керак.

Ҳозирги вақтда, деб таъкидлашди нотиқлар, ем-хашак етиштиришни кўпайтириш проблемаси алоҳида актуаллик касб этмоқда. Вазифа ем-хашак тайёрлаш суръатларини кескин оширишдан, чорвачиликни юқори сифатли хашак ва ширали озуқа билан тўла таъминлашдан ва шу асосда сут, гўшт, тухум ҳамда фермаларнинг бошқа маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришга эришишдан иборатдир. Вақтни қўлдан бой бермаслик, ем-хашак тайёрлашнинг барча манбаларидан тўла-тўкис фойдаланиш керак. Ем-хашак етиштирувчи бригадалар ва звеноларга кўпроқ эътибор бериш, уларни зарур техника билан таъминлаш, ем-хашак тайёрловчилар меҳнатига ҳақ тўлаш шартларини такомиллаштириш лозим.

Кенгашдаги нутқларнинг ҳаммасида айни бир хил фикр — коллектив пудратни жорий этиш деҳқончилик билан чорвачиликни юксалтиришнинг энг муҳим шартидир деган фикр билдирилди. Эндиликда меҳнатни ташкил этишнинг шу илғор формасига қарши чиқадиган ходим топилиши амри маҳол. Ҳолбуки, айрим районларда шу соҳада қабул қилинаётган қарорлар пухта ташкилотчилик иши билан ҳамиша ҳам мустаҳкамланяпти деб бўлмайди. Ҳозир областда пахтачилик бригадаларининг фақат 60 проценти ягона наряд асосида ишлаётганлиги фактини шу билан изоҳлаш мумкин, холос.

Ҳосил тақдирини одамлар ҳал қилади, дейишди нотиқлар. Бинобарин, КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларига амал қилиб, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида идеологик, оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш партия, совет, жамоат ташкилотларининг, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг энг биринчи бурчидир. Партия XXVI съезди қарорларини, мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли равишда амалга ошириш учун умумхалқ курашида ўз ўрнини аниқлаб олишда ҳар бир колхозчига ва совхоз ишчисига ёрдам бериш зарур. Социалистик мусобақани ташкил этишда расмиятчилик кўринишларини қатъиян тугатиш, барча дэҳқонлар ва чорвадорларнинг активлигини беш йилликнинг учинчи ўзак йилида юксак марраларни эгаллашга сафарбар қилиш, ҳар бир коллективда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш керак.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади. У область меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини ривожлантириш, мавжуд имкониятлар ва резервлардан муваффақиятли фойдаланиш соҳасидаги энг муҳим вазифаларига тўхталиб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари областнинг барча қишлоқ хўжалик ходимларига мурожаатнома қабул қилдилар. Мурожаатномада шу йилни деҳқончилик ва чорвачиликда янги катта-катта муваффақиятлар билан нишонлашга даъват этилади.

Кенгашда Андижон области қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг янги оширилган социалистик мажбуриятлари қабул қилинди. Унда бу йил Ватанга 650 минг тонна пахта етказиб бериш кўзда тутилади.

* * *

Шу куни Ш. Р. Рашидов Андижон областига ва Олтинкўл районига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларини тантанали равишда топширди. Бу область ва район 1983 йилда республика пиллачиларининг социалистик мусобақаси якунларига кўра ана шу мукофотга сазовор бўлди.

ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ СЕССИЯЛАРИ

БУХОРО, 25 июнь. (ЎзТАГ) Халқ депутатлари Бухоро область Советининг сессияси бўлди. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорлари асосида областда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш ҳажмини янада кўпайтириш тадбирлари муҳокама қилинди. Депутатлар область Совети қурилиш, коммунал хўжалик ва ободонлаштириш доимий комиссиясининг ҳисоботини ҳам тингладилар.

Сессияда область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов нутқ сўзлади.

Сессия ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров иштирок этди.

* * *

ФАРҒОНА, 25 июнь. (ЎзТАГ). Халқ депутатлари Фарғона область Советининг бугун бўлиб ўтган сессиясида КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорлари асосида область колхоз ва совхозларида илмий асосланган алмашлаб экишни тўла ўзлаштириш соҳасида маҳаллий Советларнинг вазифалари муҳокама қилинди.

Сессияда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров нутқ сўзлади.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

✦ ҚИШЛОҚДА ФАБРИКА

«Ферганаоблколхозстрой» трестининг қурувчилари Тошлоқ район марказида Фарғона тўқимачилик комбинатининг еттинчи филиали биносини қуришга киришдилар. Бу корхона одатдан ташқари маҳсулот — нотўқима кирза ишлаб чиқара бошлайди. Бундан пойабзал, мебель ва бошқа халқ истеъмол моллари тайёрланади. Фабрика йилига 13 миллион метрдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Келгуси йилнинг бошидаёқ бу ерда қишлоқ ёшларидан 500 дан ортиқ йигит ва қиз меҳнат қилади.

Шу кунларда қурувчилар маъмурий ва маиший блок пойдеворини ўрнатишга, корхонанинг асосий ишлаб чиқариш корпуси конструкцияларини монтаж қилишга киришдилар.

✦ МАҲСУЛОТ КЎПАЯДИ

Тошкент чарм-галантерея маҳсулотлари бирлашмасининг Хўжаободдаги филиали яқиндагина очилди. Ҳозир бу ерда моҳир мураббийлар ёшларга қунт билан ҳунар ўргатмоқдалар. Хўжаободликлар Қўштепа саройида фабриканинг янги цехини ишга туширдилар.

Фабрикада турист палаткалари, рюкзаклар, тўплар, кураш ва гимнастика матлари ва бошқа буюмлар ишлаб чиқарилмоқда. Корхонада 1,5 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади. Бундан ташқари фабриканинг янги корпуслари қуриб битказилмоқда. Беш йиллик охирига бориб, корхонада 10 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланадиган бўлади.

✦ АСАЛАРИЧИЛАР ЮТУҒИ

Хоразм асаларичилик хўжаликларида асал йиғиштиришга киришилди. «Урганч» совхозида айниқса, ҳосил мўл бўлди. Бу ерда ҳар бир асалари оиласидан 20 килограммгача маҳсулот олинди. Бу пландагидан икки баравар кўпдир. Областнинг бошқа хўжаликларида ҳам шундай ютуққа эришилмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Музика санъатини ривожлантириш ва пропаганда қилиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги катта хизматлари учун ва ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.
Тошкент шаҳри.
1983 йил 25 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республикада опера ва балет санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари, юксак ижрочилик маҳоратлари, Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрида кўп йил самарали ишлаганликлари учун ва театр ташкил этилган куннинг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига мувофиқ балет солисти Гули Раззоқовна **Ҳамроева**, постановкачи-балетмейстер Иброҳим **Юсупов** ўртоқларга «Ўзбекистон ССР халқ артисти»; опера солистлари Абдулла Ашурович **Бозоров**, Роберт Юрьевич **Борохов**, Владимир Фёдорович **Браун**, Исмоилжон Тўлаганович **Жалилов**, Ҳамрали **Кичимбоев**, Моше Борухаевич **Мошеев**, Лев Абрамович **Пинхасов**, Турсунбой Сўпиевич **Ҳусанов**, балет солистлари Ҳасан Юсупович **Бозоров**, Феруза Абдувалиевна **Исаева**, Раъно Элмуродовна **Каримова**, опера концертмейстери Светлана Серафимовна **Паркова**, оркестр артистлари Рустем Меметович **Ибрагимов**, Сора **Хўжаева**, оркестр дирижёри Ҳамидулла Убайдуллаевич **Шамсиддинов** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»; саҳна бош машинисти Маҳамаджон **Азимов**, радиоузел мудири Анатолий Макарович **Леонтович** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвонлари берилди.

Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри ходимларининг бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги, областнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив қатнашганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитети молия-хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Жалол **Жамоловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлиги савдо ва аҳолига маиший хизмат бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Александр Антонович **Заворотневни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА СУҲБАТЛАР

Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли совхознинг дала шийпонларида ўртоқ Ю. В. Андропов нутқидаги қоида ва хулосаларни, ўртоқ К. У. Черненко докладини, КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми, СССР Олий Совети VIII сессиясининг бошқа материалларини ўрганишга доир дастлабки машғулотлар бўлиб ўтди.

«Билим» жамиятининг аъзолари совхоз директори, иқтисод фанлари кандидати Т. Мамажонов, бўлим бошқарувчиси, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Г. Воҳидов, ўрта мактаб директори, филология фанлари кандидати Т. Хўжамбердиев, қишлоқ зиёлиларининг бошқа вакиллари ўз суҳбатлари ва лекцияларида Пленум ва сессиянинг қарорлари тўғрисида, хўжалик меҳнаткашлари олдида турган вазифалар ҳақида гапириб бердилар.

— Ҳамма деҳқонлар далаларда фидокорона меҳнат қилаётган ҳозирги пайтда, —деди совхоз партия комитетининг секретари К. Халилов, — пропаганда ишлари марказини ҳосил учун кураш бораётган дала шийпонларига кўчирдик. Лекторлар группаси Пленум ва сессиянинг қарорларини пропаганда қилиш ва тушунтириш билан шуғулланмоқда. Юздан кўп лекция ва суҳбатлар ўтказилди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ХЎЖАЛИККА РАҲБАРЛИК

ИЗЛАНИШ ҚИРРАЛАРИ

НАМАНГАН ОБЛАСТИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ КОММУНИСТЛАРНИ, ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИНИ ЧОРВАЧИЛИКНИНГ ЕМ-ХАШАК БАЗАСИНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ИЗЧИЛ САФАРБАР ЭТИШ БОРАСИДА КАТТА ТАЖРИБА ТЎПЛАДИЛАР

Наманган области партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини оғишмай ҳаётга татбиқ эта бориб, бутун кучни мавжуд резервларни СССР Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига отлантирмоқдалар. Айниқса, чорвачилик маҳсулдорлигини оширишга алоҳида эътибор бериляпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленумида таъкидлаб ўтилганидек, озуқа базасини мустаҳкамлаш, чорвачиликни ривожлантиришнинг энг муҳим омилларидандир. Областда алмашлаб экишнинг ўзлаштирилиши туфайли дон ва бошқа озуқабоп экинлар майдонлари кенгайди, ҳосилдорлиги ўсди. Оралиқ, аралаш ва такрорий экинлар экиш ҳажми йил сайин кўпаймоқда. Озуқа етиштириш мустақил тармоқ сифатида ажралиб чиқди. Ем-хашак етиштирувчи бригадалар хўжалик ҳисобида ишлашга ўтказилди.

ЗАДАРЁ районидаги Ильич номли совхоз партия комитети ем-хашак етиштиришни кучайтириш резервларини тобора тўла ишга солмоқда. Икки йил ичида озуқа экинлари экилган майдонлар 387 гектардан 543 гектарга етди. Оралиқ экинлари майдони сўнгги бир йилда деярли 100 гектарга кенгайди. Натижада 1981 йили 3476 тонна, 1982 йили 4172 тонна озуқа бирлигида ем-хашак жамғарилди.

Партия комитети бу иш билан шуғулланувчи звеноларга ташаббускор коммунистлар, тажрибали мутахассислар раҳбарлик қилишини таъминлади. Уларнинг иш фаолиятлари партия ташкилоти томонидан қатъий назорат қилиб борилмоқда, қўлга киритилган ютуқлар, камчиликлар партия комитетида, бошқа йиғилишларда чуқур таҳлил этиляпти. Ибратли тажрибалар оммалаштирилмоқда. Маккажўхоридан дон йиғиштириб олингач, ўрнига перко экилади. Перконинг икки ўримидан ҳар гектардан 1200 центнердан, жами 3240 тонна кўкат йиғиштириб олинади. Шу туфайли чорва ҳайвонлари қиш мавсумида тўрт ойга яқин кўк масса билан таъминланади. Куз ва қишда бўш ётадиган ерга экилган перкодан совхоз мўмай даромад олмоқда.

Озуқа экинлари етиштириш билан одатда меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлаш системасига ўтган оилавий звенолар шуғулланишмоқда. Ўтган йили оила пудрати асосида меҳнат қилган коммунист Абдулла Усмонов ва Ҳошим Норқўзиев бошлиқ звеноларга ўн икки гектардан ер ажратиб берилди. Улар совхоз маъмурияти билан ҳар гектар ердан минг центнердан лавлаги етиштириб бериш бўйича шартнома тузишди. Планда кўзда тутилганидан ортиқча етиштирилган лавлагини натура шаклида ўзларига олиб қолишлари ёки пландаги 1,54 тийин ўрнига 1,80 тийиндан совхозга сотишлари мумкин эди. Норқўзиев звеноси ҳар гектар ердан 1020 ва Усмонов звеноси 1100 центнердан ҳосил кўтаришди. Оилавий звеноларнинг ҳар бири ўртача 4—4,5 минг сўмдан даромад қилди.

Ҳозир бундай звенолар сафи янада кенгайтирилмоқда. Оралиқ ва аралаш экинлар билан бир қаторда беда, маккажўхоридан ҳам юқори ҳосил олинмоқда. Олдинги йилларда ем-хашак экинлари, айниқса бедага бериладиган ўғитни талон-тарож қилиш ҳоллари учраб турарди. Партия комитетида бош агроном М. Қорабоев бу ишга етарли эътибор бермаётгани принципиал муҳокама қилинди, ем-хашак етиштирувчи звеноларда партиявий таъсир кучайтирилди. Халқ назоратчилари минерал ўғитларни сақлаш ва сарфлаш устидан қаттиқ назорат ўрнатишди. Ҳозир беданинг ҳар ўримидан кейин гектарига 100 килограммдан минерал ўғит сепиб парвариш қилинмоқда. Ўримлар оралиғидаги муддатлар қисқарди, кўкатларнинг ривожланиши яхшиланди, ҳар гектар ердан 200 центнерга етказиб беда пичани жамғариляпти. Судан ўтидан ҳам уч ўримда 1260 центнердан кўк масса олинди. Ана шулар ҳисобига беда пичанини тежаш, бошқа экинлардан сенаж бостириш имкони туғилди.

Аҳоли хонадонларида чорва туёғини кўпайтириш, далачилик бригадаларида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиш соҳасидаги қарорлар асосида совхоз коммунистлари бир қатор ишларни амалга оширдилар. Совхоз ишчиларига шахсий мол учун ем-хашак ва озуқадан ёрдам бериляпти. Ўтган йили 5 тонна беда пичани, 20 тонна сомон, 41 тонна кўк масса, 270 хонадонга 1—1,5 тоннадан лавлаги тарқатилди.

Совхоз партия ташкилотининг чорвачилик ем-хашак базасини мустаҳкамлаш йўлида олиб бораётган ишлари туфайли бу соҳа борган сари юксалмоқда. 1981 йили совхоз чорвачиликдан 145 минг сўм зарар кўрган эди. 1982 йил якунига кўра у фойдали тармоққа айланди. Шу йилнинг ўтган уч ойи якунига кўра ўтган йилнинг шу даврига нисбатан давлатга гўшт сотиш 12, тухум 15 ва сут 10 процент ўсди.

Навоий номли, «Гигант», «Правда» колхозлари, «Гулбоғ» совхозида ҳам оралиқ экинлар экишга катта эътибор бериляпти. Районда оралиқ экинлар майдони сезиларли кенгайди. Ўтган йили 1800 гектарга экилган бўлса, шу йили кузда 2000 гектар майдонни озуқа экинлари эгаллайди. «Оралиқ экинлар район чорвачилигини ривожлантиришга қандай таъсир этмоқда?» Бу саволга район партия комитетининг биринчи секретари Фазлиддин Қамбаров шундай жавоб берди:

— Агар оралиқ экинлар экишга принципиал муносабатда бўлинса, қишда ҳам ёздагидай, ҳатто ундан анча кам харажат билан озуқа етиштириш мумкин. Баҳор ойларига келиб чорва молларида каротин моддаси етишмаслиги оқибатида турли касалликларга тез чалинади, қисир қолади. Оралиқ экинлар туфайли қишловда ҳам молларга кўк озуқа бериб, каротиннинг ўрнини қоплаш мумкин. Шунингдек, у чарчаган ерларга дам беради, чириндига бой қилади. Айрим хўжаликларда оралиқ экинлардан кейин бир гектар ерда 28 тоннага яқин чиринди тўпланганлигини биламиз. Кўпроқ рож, рапс, перко экиляпти. 1980 йилда районда чорвачиликдан бир миллион 100 минг сўм зарар кўрилган, таннарх қимматлашиб кетган эди. 1982 йилга келиб чорвачиликдан қарийб 5 миллион сўм даромад қилдик, аввалги қарзлардан қутилиб, рентабеллик даражасини 1,4 процентга етказдик. Бир центнер гўшт етиштириш таннархи 12 сўм 14 тийинга, сут 7 сўмга арзонлашди.

Оралиқ экинлар экиш борасида янада катта ютуқларни қўлга киритишимиз мумкин. Аммо бунинг учун назаримда иккита муаммони ҳал этиш керак. Биринчидан, оралиқ экинлар экишга топшириқ берилади-ю, аммо уни парвариш қилиш учун бирор тонна ҳам минерал ўғит ажратилмайди. Шу сабабли кўпроқ озуқа етиштириш учун ерга маҳаллий ўғитдан ташқари бошқа экинларга ажратилган ўғитлардан ҳам оз-моз солишга мажбур бўлмоқдамиз. Иккинчидан, оралиқ экинларини ўз вақтида сифатли ўриб, йиғиштириб олиш учун зарур машина ва механизмлар бизда жуда кам. Бу кўпинча ишимизга панд беряпти. Чунки, кўп ҳолларда оралиқ экинларни апрель ойига қадар парвариш қилиб, уни жуда қисқа муддатларда ўриб олиб, ўрнига пахта ёки бошқа экинлар экишимизга тўғри келади.

Оралиқ экинлардан озуқа тайёрлаш бўйича Задарё районида тўпланган тажрибаларни Наманган область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири Турғунбой Маллабоев шундай шарҳлайди:

— Дарҳақиқат задарёликларнинг тажрибасидан кўриниб турибдики, чорва молларига етарли ҳажмда озуқа етиштиришда оралиқ экинлар катта резервдир. Ўтган йили Тўрақўрғон, Наманган, Поп, Косонсой районларида оралиқ экинларнинг ҳар гектаридан 300—350 центнердан кўк масса йиғиштириб олинди. Бироқ, барча районларда ҳам бу ишга етарли аҳамият бериляпти, дейиш қийин. Масалан, бошқа районларга нисбатан Учқўрғон, Норин, Уйчида сув ресурслари анча сероб. Аммо оралиқ экинлари ҳосилдорлиги паст.

Фақат илдиз мевали экинлар ҳосилдорлигидаги тафовутларни тугатиш ва гектаридан ўртача 600 центнердан лавлаги етиштириш ҳисобигагина область бўйича қўшимча 19 минг тонна ширали озуқа тайёрлаш ёки ҳар гектар ердан олинадиган озуқа бирлигини 20 центнерга кўпайтириш мумкин. Яна бир мисол. Агар областдаги мавжуд 15—17 минг гектардаги бедазорлар Чортоқ районидаги Навоий номли колхознинг М. Исоқов бошлиқ бригадаси аъзолари каби меҳр билан парвариш қилиниб, ҳар гектар ердан 220 центнердан беда йиғиштириб олинса, область бўйича 330 минг тонна пичан жамғарилиши мумкин. Область партия комитетининг чорвачиликни янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинган пленумида озуқа экинлари ҳосилдорлигини ошириш барча партия ташкилотларининг зиммасида турган муҳим вазифалардан бири сифатида таъкидланди.

Областда ҳар йили силос ва кўк масса учун 3 минг гектар ерга такрорий маккажўхори экиб, гектар ҳисобига ўртача 300 центнердан, жами 18 минг тонна озуқа бирлиги етиштириш имкони бор. Бунинг учун оралиқ экинлар каби такрорий маккажўхорига ҳам минерал ўғит ажратилиши лозим. Эски бедапоялар ҳосилдорлигини ошириш борасида ҳам ишга солинмаган резервлар мавжуд. Беданинг ҳар бир ўримидан кейин унга азотли ўғит солинса, пичан ҳозиргига нисбатан 100 центнер кўпайиб, 250 центнерга етади. Область бўйича оралиқ ва такрорий озуқа экинлари, шунингдек, эски бедапоялар учун 7650 тонна азотли ва 3650 тонна фосфорли ўғит ажратилгудек бўлса, қўшимча равишда 253,6 минг тонна озуқа бирлиги олинади. Бу областдаги барча чорва молларига сарфланадиган озуқанинг ярмига тенгдир.

Наманган область коммунистлари СССР Озиқ-овқат программасини адо этишга ўз ҳиссаларини қўшиш учун барча ички резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар, хўжалик ходимларининг диққат-эътиборини шу масалаларни ҳал этишга изчил йўналтирмоқдалар.

А. НИЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БУГУН—СОВЕТ ЁШЛАРИ КУНИ

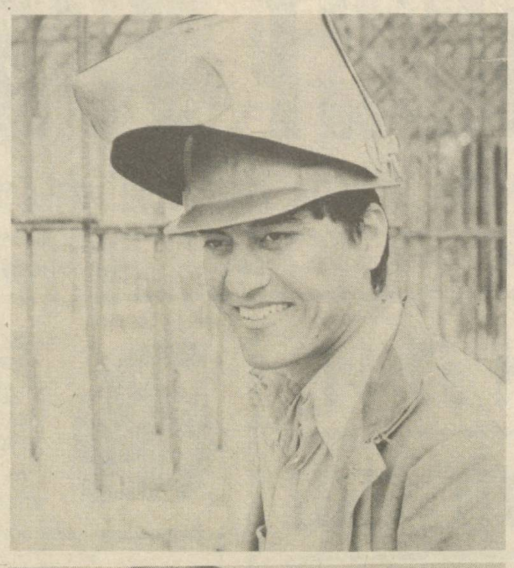

▲ Республикамизда бунёд этилаётган кўпгина объектлар зарбдор комсомол-ёшлар қурилиши, деб эълон қилинган. Билагида кучи, юрагида ўти мавж уриб турган азамат йигит ва қизлар ана шу иншоотларда меҳнат қилиб, республикамиз иқтисодий потенциалини янада оширишга муносиб ҳисса қўшяптилар. Улар орасида «Паркентводстрой» трестига қарашли 1-механизациялашган кўчма колоннанинг илғор пайвандчиси Сандзоҳир Маҳмудов ҳам бор. У аъзо бўлган комплекс қурувчилар бригадаси Паркент магистрал канали қурилишида ўрнак кўрсатиб ишлаётир. Бригада коллективи Ейилмасой орқали ўтадиган дюкер қурилишидаги ишларни асосан тугаллади.

●

▲ Ўзбекистон комсомоли чорвачиликни ривожлантиришда ҳам алоҳида ташаббускорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленумидан сўнг, бу иш айниқса, янада авж олдирилиб юборилди. Чорвачиликни янги босқичга кўтариш, чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш, чорвачилик комплексларини бунёд этишда яхши натижалар қўлга киритилмоқда. Сиз иккинчи суратда ана шундай ташаббускор ёшлардан икки нафарини кўриб турибсиз. Дилбар Очилова ва Заркумуш Шайзақовалар Сирдарё область Ильич районидаги генерал Узоқов номидаги совхознинг сут-товар фермасида меҳнат қилишяпти. Иккала дугонанинг аҳди баланд. Йил охиригача ҳар бош сигирдан 4500 килограммдан сут соғиб олишга қатъий қарор берганлар.

●

▲ Ўзбек халқининг фахрланса арзийдиган қадимий амалий санъати бор. Бу санъат, айниқса, Совет ҳокимияти йилларида борган сари гуллаб-яшнамоқда. Қўли гул усталаримиз заковати, ижодкорлиги билан дунёга келаётган ноёб асарлар дунёдаги кўпгина кўргазмаларда томошабинларнинг юқори баҳосига сазовор бўлмоқда. Шуниси қувончлики, жуда кўплаб йигит ва қизлар устозлар меъросини авайлаб-ардоқлаб, ўзлари ҳам ижод бобида моҳир усталардан қолишмаяптилар. СУРАТДА: Бухородаги халқ санъати усталари бирлашмасининг ёш мискари Салима Маҳмудова. Қаранг, у яратган мис баркашлар, чойдишлар нақадар нафис, нақадар гўзал.

З. Холиқов, В. Садчиков, В. Занько (ЎзТАГ) ва А. Ҳолиқов фотолари.

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА

▲ КАПСУКАС

Литва ССРдаги Капсукас районининг «Павасарис» («Баҳор») колхозидаги агропосёлка бутун округда шуҳрат қозонган. Посёлкада 150 та шинам шахсий уйлар ва тўрт-беш оила учун мўлжалланган коттежлардан иборат бутун бир микрорайон бор. Бу уй-жойлар асосан салкам икки беш йиллик мобайнида колхозчиларнинг ўз кучлари билан қурилган. Бу — хўжаликда ташкил қилинган уй-жой кооператив ва қурилиш бригадасининг иш натижасидир.

▲ ВОЛГОГРАД

Волгоград мебель-ёғочсозлик бирлашмасининг ходимлари қўшимча хом ашё манбаларини ишга солдилар. Тармоқдаги кичик корхоналар, бошқа заводларнинг цехлари ва участкалари ёғоч-тахта етказиб бермоқдалар. Бу ерда илгари ёғоч-қиринди плиталар тайёрлаш учун яроқли бўлган кўпгина чиқиндилар ёндириб юборилар эди. Ходимлар бирлашма билан шартнома тузиб, ҳозир унга 13 минг куб метрдан кўпроқ хом ашё етказиб бермоқдалар.

▲ КАМЕНЕЦ-ПОДОЛЬСКИЙ

Хмельницкий областидаги С. Оржоникидзе номли совхоз далаларида шифобахш ўт-ўлан ҳосили пишиб етилди. Бу мамлакатда доривор ўтлар етиштириш учун ихтисослашаётган энг йирик хўжаликдир. Унинг ер майдони 2200 гектарни ташкил этади. Йиғиштириб олинган хом ашёнинг бир қисмидан жойнинг ўзида мой ва дорихона наборлари ишлаб чиқарилади, қолган қисми эса қуритилганидан кейин мамлакатнинг фармацевтика корхоналарига жўнатилади.

▲ ҚЎРҒОНТЕПА

Тожикистон ССРнинг Вахш водийсидаги колхоз ва совхозларда узлуксиз технология циклига эга бўлган корхоналар гарантияланган тарзда энергия билан таъминлашга ўтказилди. Резерв электр линиялари сутчилик ва бўрдоқичилик комплексларига, паррандачилик фабрикаларига, теплица комбинатларига ҳам ўтказилди. Республикадаги бошқа қишлоқ хўжалик зоналарида ҳам ана шундай ишлар кучайтириб юборилди. Бу эса Тожикистон қишлоқ хўжалигини электрлаштириш программасининг бир қисмидир.

(ТАСС).

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИГА—ИШЧИ КАФОЛАТИ

РАВНАҚ ЙЎЛИДА

Агросаноат комплекси: янгилик, тажриба, муаммо

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги бу йил камида 337 миллион сўмлик товар қурилиш маҳсулоти тайёрлаб бериши керак. Унинг тенг ярмидан кўпроғи агросаноат комплекслари қурилишларида ишлатилади. Тошкент, Самарқанд ва Жиззах областларидаги йирик бройлер фабрикалари, Навоий ва Фарғона областларида барпо этилаётган товуқчилик ва куркачилик корхоналари шу йилнинг ўзида фойдаланишга топширилиши лозим. Республикада, шунингдек, қорамоллар, қўйчилик комплекслари, мева-сабзавот сақланадиган омборлар, теплицалар тикланмоқда. Уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилиши ҳам агросаноат комплексининг таркибий қисмидир. Ана шу объектларни тиклашда қандай янгиликлар бору ва қанақа камчиликларга йўл қўйишмоқда! Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги ҳузуридаги матбуот марказидан қуйидагиларни хабар қиладилар.

ЯГОНА НАРЯД АСОСИДА

Жарқўрғон қурилиш конструкциялари комбинатининг Жуманазар Маматқулов бошлиқ бригадаси министрлик корхоналарида биринчилардан бўлиб ишни янгича тартибда ташкил қилди. Бригада коллектив ишига ҳар бир ишчининг қўшадиган ҳисса салмоғини ошира бориб, ягона наряд асосида ишлаш афзалликларини намойиш қилмоқда. «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун» принципи асосида меҳнат қилаётган бригада новаторлари маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқларини орттириб бажарибгина қолмай, маҳсулот таннархини мунтазам равишда арзонлаштириб бормоқдалар. Ана шу йўл билан қўриқ хўжаликларда уй-жой қурилишини жадаллаштиришга муваффақ бўлиняпти.

Жарқўрғонликларнинг тажрибаси «Узсельстройиндустрия» трестининг бошқа корхоналарида ҳам кенг ёйилмоқда.

— Бу тартиб, — дейди трест бошқарувчиси Н. Ходирев, — корхоналарда йиғма темир-бетон, дурадгорлик буюмлари, норуда материаллар тайёрлаб чиқаришни тезлаштиришга ҳамда агросаноат комплекси объектларини шундай маҳсулотлар билан таъминлаб туришни жадаллаштиришга хизмат қилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ўн минглаб сўмлик қўшимча маҳсулот реализация қилинди.

ЎЗИНИ ОҚЛАЁТГАН УСУЛ

Тошкентдаги 1-паррандачилик фабрикаси қурилишида ишлар жадал усулларда олиб борилмоқда. Озиқ-овқат программаси талабларига биноан ана шу объектни барвақтроқ фойдаланишга топшириш тадбирлари кўрилмоқда. Корхона тўла фойдаланишга топширилгач, йил сайин 10 миллион бройлер парранда боқиладиган бўлади. Шу йилнинг ўзида 2,4 миллион бош парранда боқиладиган янги қувватлар фойдаланишга топширилади.

21-кўчма механизациялашган колонна бу ердаги барча ишларни ўз зиммасига олиб, уни жадал усулда қуришга киришди. Коллектив паррандачилик фабрикаси ва уй-жой зонаси объектларидагина йил сайин камида 8 миллион сўмликдан иш бажариб боради.

— Меҳнатни бу тариқа ташкил қилиш, — дейди колонна бошлиғи Т. Хегай, — ўзини батамом оқламоқда. Ишга тушириладиган барча объектларда қурилиш-монтаж ишлари тезкорлик билан олиб борилмоқда. Фабрика қурилишида ишга тушириладиган объектлар 12 та. Ана шу паррандахоналарнинг дастлабкилари фойдаланишга топширилиб бўлди. Буюртмачи — «Узптицепром» ҳозирнинг ўзида 40 мингтадан кўпроқ жўжани жойларга жўнатди. Қолган объектлар ҳам кетма-кет фойдаланишга топширилади.

ТАЖРИБАНИ ҚЎЛЛАШДА ДАДИЛЛИК КЕРАК

Министрликка 4 та тажриба-намуна посёлкалари — Жомбой районидаги «Октябрь» колхозида Бешбола, Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозида Ильич, Пахтаобод районидаги «Маданият» совхозида Бўстон, Задарё районидаги «Наманган» совхозида Наманган посёлкаларини барпо этиш топширилган. Қурилиш ишлари бошланганидан буён қарийб 50 минг квадрат метр уй-жой, кўпгина мактаблар, болалар боғчалари, маданий-маиший аҳамиятга эга бўлган объектлар қурилди. Посёлкаларнинг жамоат марказлари асосан тикланиб бўлди.

Шундай бўлса ҳам, тажриба — намуна посёлкаларидаги қурилиш ишларининг кўлами ва суръатлари қаноатланарли эмас. Объектларнинг дастлабки навбатларигина қурилди, холос. Бундай қолоқликнинг сабаби нима? Қишлоқ қурилиши министрлиги мутахассисларининг фикрича, буюртмачи — республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги капитал маблағларни йил сайин етарлича ажратмай келмоқда. Ускуналар объектларга вақтида етказиб берилмаяпти. Қурилиш ишларининг бориши, фойдаланишга топширилган объектларнинг сифати устидан техника назорати ўрнатишга тегишинча эътибор берилмаётир. Масалан, кейинги беш йилда 8 миллион сўм капитал маблағ кам ажратилди. Ваҳолонки, Ўзбекистон ССРнинг ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган иқтисодий ва социал тараққиёт планида агросаноат комплексининг муҳим таркибий қисми бўлган тажриба-намуна посёлкалари қурилишини 1985 йилгача қуриб тугаллаш назарда тутилган.

Қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш, тўпланган тажрибани кенг қўллаш керак. Бўстон ва Бешбола посёлкалари янги типдаги замонавий аҳоли пунктлари талабларига мос келадиган объекти тажриба сифатида тан олинди. Бўстон ва Бешбола посёлкалари СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломлари билан тақдирланди. Ана шу тажриба дадил қўлланилиши керак.

ОРАЛИҚ ПУДРАТИНИНГ АФЗАЛЛИГИ

Нариманов темир-бетон буюмлар заводи йилига 56 минг кубометр маҳсулот тайёрлаб беради. Йиғма темир-бетон буюмлар тайёрлаш топшириқлари орттириб бажариляпти. Бу маҳсулотларнинг асосий қисми агросаноат комплекси қурилишларига пешма-пеш жўнатилмоқда. Нариманов заводида министрлик корхоналарида биринчи бўлиб, «корхона-автотранспорт» схемаси асосида оралиқ бригада пудрати усули жорий қилинди. Ягона шартнома асосида иш олиб бориш ажойиб самаралар бермоқда. Объектларни материаллар билан пешма-пеш таъминлаш имкониятлари яратилди. Янгилик меҳнат унумдорлигини 10 процент оширишга ёрдам бермоқда.

И. АХМЕТОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги матбуот марказининг раҳбари.

ИЖОДИЙ САФАР

● Ҳамид Олимжон номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Самарқанд ўзбек драма театрининг Хоразмга гастроли муваффақиятли ўтмоқда. Ижодий коллектив тайёрлаган спектакллар томошабинларга манзур бўляпти. Америка прогрессив драматурги, Нобель мукофоти лауреати Южин о Нилнинг пьесаси асосида тайёрланган «Бужунлар остидаги севги» спектакли зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Шунингдек, драматург Исфандиёрнинг «Ишонмасанг — ўламан», Иззат Султоннинг «Оилавий сир» пьесалари асосидаги спектакллар самарқандлик санъаткорларнинг юксак маҳоратидан далолат беради. Ўзбекистон ССР халқ артистлари К. Муслимова, Б. Тожиев ва З. Содиқовлар яратган образлар, айниқса тўлақонли чиққанлигини алоҳида қайд қилса арзийди.

МУЗЕЙГА ТУҲФА

● Қадимий Хиванинг Ичанқалъа заповедник-музейи экспонатлари йилдан йилга кўпайиб, фонди бойиб бормоқда. Кейинги бир йил ичида кўргазмаларга 1016 та янги экспонат қўйилди. Бунинг ярмидан кўпроғини хиваликлар совға қилишди. Улар орасида қадимги танга-чақалар, аёлларнинг зеб-зийнатлари, мисўймакорлик буюмлари, сопол идишлар бор. Москва рассомлари музейга туҳфа қилган 20 та экспонат Ал-Хоразмий ва замондошларининг графика портретлари, харита ва схемалар, математик жадвалларни ўз ичига олади.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ХИЗМАТ ҚИММАТГА ТУШМАСИН»

Газетанинг шу йил 5 март сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Бухоро областидаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхонаси ва филиалларини қуриш оқсаётгани ҳамда шу системадаги бошқа камчилик ва нуқсонлар танқид қилинган эди.

Ушбу мақола юзасидан **ЎЗБЕКИСТОН ССР АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРЛИГИ** редакцияга шундай жавоб беради:

— Мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Область территориясидаги айрим маиший хизмат кўрсатиш объектлари қурилишининг оқсаётгани тўғри.

Юқорида кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш учун Бухоро область партия комитетида махсус штаб тузилди. Ҳозир қурилиш ишлари анча жонланиб қолди.

Шунингдек, камчилик ва нуқсонларни зудлик билан бартараф этиш мақсадида министрлик область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси билан биргаликда комплекс план ишлаб чиқди.

Область «Техсложбытприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасида социалистик мулкни талон-торож қилиш каби фактлар мавжудлиги тасдиқланди. Бундай нуқсонларга йўл қўйган шахслар жиноий жавобгарликка тортилди. Қарамоғидаги муассаса иши устидан етарли назорат ўрнатмагани учун мазкур бошқарма ревизия бўлими бошлиғи Р. Резванов вазифасидан бўшатилди.

Мақолада кўрсатилган камчилик ва нуқсонларни зудлик билан бартараф этиш чоралари кўрилди.

«ТЎЙДАГИ ФОЖИА»

Газетамизнинг шу йил 13 апрель сонида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола босилган эди. Унда тўйма-тўй юриб, бойликка ружу қўйган отарчи ва яллачиларнинг кирдикорлари очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан **ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ** шундай мазмунда жавоб йўллаган.

— Мақола юзасидан махсус комиссия тузилиб, Ҳожиқўрғон қишлоғида йиғилиш ўтказилди ва унда кўрсатилган фактлар кенг муҳокама этилди. Йиғилишда сўзга чиққан колхозчи ва зиёлилар, ишчи ва хизматчилар аҳоли ўртасида, айниқса, ёшлар орасида тарбиявий ишлар олиб бориш, янгича замонавий тўйларни кенг тарғиб этиш, анъанавий урф-одатларни қўлланиш каби масалаларни кўтардилар. Шунингдек, тўйларда ортиқча исрофгарчилик, ичкиликбозлик каби иллатларга кескин чек қўйиш қайд этилиб, бундай кўринишларга қарши кураш тадбирлари белгилаб олинди.

Йиғилганлар қўшни Матқобил қишлоқ Совети йўлга қўйган ва бу соҳада тўплаган бой тажрибани кенг қўлланиш ҳамда тўй маросимларини кеч соат саккизда бошлаб, уни соат 11 да якунлашга келишиб олишди.

Шунингдек, мақола район Совети ижроия комитетининг кенгайтирилган йиғилишида кенг ва атрофлича таҳлил қилинди. Унда қишлоқ, посёлка Советлари, маҳалла комитетлари раислари, тўй ўтказиш комиссиясининг аъзолари қатнашишди.

Район ижроия комитетининг қарори билан тўй ўтказиш комиссияси ишларига етарли эътибор бермагани учун Май қишлоқ Совети раиси Д. Загорякова қаттиқ огоҳлантирилди.

ПАРТИЯНИНГ ИККИНЧИ СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНДИ

Сурхондарё область ўлкашунослик музейида РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллигига бағишланган кўргазма очилди. Кўргазмадаги фотосуратлар ва ҳужжатлар Ленин партияси босиб ўтган шонли йўл тўғрисида ҳикоя қилади. Экспонатлар орасида Ўзбекистон жанубида Совет ҳокимиятини ўрнатишга, жонажон ўлкани ривожлантиришга катта ҳисса қўшган сурхондарёлик кекса коммунистларнинг номлари ёзилган рўйхатлар бор.

(ЎзТАГ).

АЛОҲИДА КИТОБЧА БЎЛИБ ЧИҚДИ

«Меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида» ўртоқ Г. А. Алиевнинг ўнинчи чақириқ СССР Олий Совети саккизинчи сессиясида 1983 йил 16 июнь куни қилган доклади алоҳида китобча қилиб чиқарилди.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди. (ТАСС).

Алишер Навоий номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театрининг юбилейига

СУРАТДА: театрнинг етакчи санъаткорлари ва ижодкор ёшлардан бир гуруҳи. А. Тўраев фотоси.

БИЗНИНГ КАТТА ТЕАТР

Одатда бугун ёки эртанги кун, келажак ҳақида гапириладиган бўлса, аввал ўтган кун тўғрисида мулоҳаза қилиб олинади... Шу «қоида»га биноан мен ҳам театримизнинг ўтган эллик йил ичидаги изланишларига қисқача тўхталмоқчиман.

Қадимдан фан ва маданияти билан довруғ таратиб келган ўлканинг ўз опера ва балет театрига эга бўлиши шарт эди. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон ССР Халқ Маорифи комиссарлигининг Муҳиддин Қориёқубов раҳбарлигидаги халқ этнографик ансамблини театрга айлантириш тўғрисида чиқарган қарорини бутун республикамиз аҳли зўр қувонч билан кутиб олди. Саҳнада бирин-кетин музикали драма ва комедиялар, илк миллий опера ва балетлар ўйнала бошлади. Куни кеча ансамблнинг шуҳратига шуҳрат қўшиб юрган Муҳиддин Қориёқубов, Тамарахоним, Юсуф Қизиқ Шаказжонов, Уста Олим Комилов, Зуҳур Қобулов, Нурхон Йўлдошхўжаева, Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева, Гавҳар Раҳимова, Муҳаммаджон Холмуҳамедов, Бобораҳим Мирзаев, Аҳмаджон Умурзоқов, Исахор Оқилов, Розия Каримова, Лутфихоним Саримсоқова, Мухтор Ашрафий, Толибжон Содиқов каби моҳир санъаткорлар янги театр изланишларида ҳам жонбозлик, ташаббускорлик кўрсатиб ижод қилдилар. Уларнинг ёнида Комил Яшин, Музаффар Муҳамедов, Ғулом Зафарий, Хуршид сингари таниқли адабиёт аҳли, аниқроғи, ўзбек драматургиясининг равнақи учун актив курашга бел боғлаган арбоблар бор эди. Биз бу устозларни ҳақли равишда биринчилар, бошловчилар деймиз. Уларнинг изланишлари, ташаббуси, меҳнати ва жонкуярлиги туфайли театр қисқа вақтда етук профессионал театрлар қаторидан ўрин олди.

Ўттиз тўққизинчи йилнинг ўн биринчи июни театримиз тарихида зарҳал ҳарфлар билан ёзилган. Худди шу куни биринчи ўзбек миллий операси — «Бўрон» кенг жамоатчиликка кўрсатилди. Асар композиторлар Мухтор Ашрафий, Сергей Василенко ва ёзувчи Комил Яшин томонидан яратилган эди. «Бўрон» бугунги кунда ҳам репертуаримизга ўзига хос файз киритиб турибди. Ҳар йили театр мавсумини худди шу тарихий спектакль билан бошлаймиз.

Иккинчи миллий опера ҳам кўп ўтмай саҳналаштирилди. Улуғ Алишер Навоий достони асосида Т. Содиқов, Р. Глиэр, Хуршидлар томонидан яратилган «Лайли ва Мажнун» спектаклидаги асосий ролларни Ҳалима Носирова, Қобил Қори Сиддиқов, Муҳиддин Қориёқубов, Ғулом Абдураҳмоновлар ижро этган эди.

Театр биринчи қадамиданоқ халқ ҳаёти билан қизиқди, халқ билан ҳамнафас ва ҳамқадам бўлди. Партия ва ҳукуматимиз ўртага қўйган вазифаларни бажаришда кенг жамоатчилик қаторида туриб ижод қилди. Даврнинг актуал мавзуларига дадил мурожаат этди. Коллективимизнинг замон билан актив ҳамнафаслиги Улуғ Ватан уруши йилларида яққол кўзга ташланди. Театр халқни сафарбарликка, она-Ватан ҳимоясига чорловчи, айни вақтда фронт орқасини мустаҳкамлаш ишларига муносиб ҳисса қўшаётганларни руҳлантирувчи, шарафловчи асарлар саҳналаштирди. «Даврон ота», «Ўзбекистон қиличи» спектакллари ана шундай даъваткор асарлардан эди. Шу ўринда Улуғ Ватан уруши йилларида театримизга яқиндан ёрдам берган А. Козловский, Н. Погодин, Ҳ. Олимжон, А. Клумов каби маданият арбобларининг номларини алоҳида иззат-ҳурмат билан тилга оламиз.

Театр коллективининг ижрочилик маҳорати асардан асарга ўсиб борди. Профессионал тажрибани бойитишда улуғ рус санъаткорларининг изланишлари мактаб вазифасини ўтади. Санъаткорларимиз рус ва Ғарбий Европа операсининг классик намуналарига мурожаат қилишар экан, биринчи навбатда Москва ва Ленинград театрларининг режиссурасига, артистларининг ижрочилик маданиятига таянди. Вақти-вақти билан ўз спектаклларини устоз режиссёрлар ва актёр-актрисаларга кўрсатиб, уларнинг фикр-мулоҳазаларини эшитди. Бу алоқа йилдан-йилга мустаҳкамланиб борди ва театрнинг бугунги равнақига беқиёс ҳисса қўшди.

Биринчи ўзбек миллий балети — «Пахта» саҳналаштирилганига роппа-роса эллик йил тўлди. Композитор В. Рославец ва У. О. Комилов, Қ. Беклар томонидан ишланган бу илк нафосат асари дилбарлиги билан ҳамон санъат мухлислари ёдида. «Гуландом» балети ҳам бадиий маданиятимизда воқеа бўлган эди. Халқ орасидан чиққан жасоратли ўзбек аёли ҳақида ҳикоя қилувчи бу спектаклдаги бош ролни рақс мулкининг маликаси Мукаррама Турғунбоева бетакрор бир маҳорат билан ижро этганини ҳануз фахр-ифтихор билан эслаймиз.

Ўзбек миллий балетининг шаклланиши ва равнақида Галия Измайлова, Бернора Қориева, Иброҳим Юсупов сингари балетмейстер ва балериналарнинг хизмати каттадир. Масалан, Галия Измайлова аввал спектаклларда балерина сифатида қатнашган бўлса, кейин балетмейстерлик билан шуғулланиб «Орзу», «Кашмир афсонаси», «Лайли ва Мажнун», «Севги тумори», «Дон-Кихот», «Севги достони» балетларини саҳналаштирди. Бернора Қориева эса, театримиз тарихида зарҳал ҳарфлар билан ёзилиб қоладиган образлар галереясини яратди. Унинг бир-биридан гўзал Мария, Нина, Жизель, Нурхон, Зуҳра, Анна ва яна ўнлаб роллари юксак маҳорат билан ижро этилди. Иброҳим Юсупов «Семурғ», «Спартак», «Корсар», «Золушка», «Уйқудаги гўзал» сингари машҳур асарларни саҳналаштирган балетмейстер.

Театрнинг шаклланиши ва илк ютуқларни қўлга киритишида дастлабки йилларда бош режиссёр бўлиб ишлаган Э. Юнгвальд-Хилкевичнинг хизмати катта, унутилмасдир. Мухтор Ашрафийдек ўлмас санъаткордан театримиз коллективи бир умр миннатдор. Унинг раҳбарлигида саҳналаштирилган қатор опера ва балетлар ўзбек совет санъатининг довруғини оламга таратди.

Биз театрнинг бугунги юксалиши ҳақида гапирганимизда Саодат Қобулова, Вячеслав Гринченко, Дилбар Абдураҳмонова, Ферудин Сафаров, Абдуғани Абдуқаюмов, Ҳамид Шамсиддинов, Туйғун Шораҳимовлар номларини ифтихор билан тилга оламиз.

Театр ўтган йиллар ичида жуда кўп шаҳарларда, чет элларда гастролда бўлди. Айниқса, Москвага қилинган ижодий сафарлар коллектив учун ғоятда унутилмасдир.

Алишер Навоий номидаги театр устоз санъаткорларининг муносиб шогирдлари бор. Улар бугунги кунда репертуардаги опера ва балетларда асосий ролларни ижро этмоқдалар. Г. Ҳамроева, И. Жалилов, Ш. Турсунов, Х. Бозоров, З. Давлатмуродова, Ф. Саъдуллаева, Г. Зокирова, Қ. Муҳиддинов, В. Браун, В. Клачко, С. Кузнецова, С. Мусаевалар шундай иқтидорли ёшларимиздан.

Ўтган ярим аср мобайнида эришган ютуқларимиз биринчи навбатда партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлигининг, санъатсевар халқимиз меҳр-муҳаббатининг самарасидир. Партиямиз бизни ҳамиша янгиликка, актив ижодкорликка чорлаб келди. Унинг йўл-йўриқлари ва кўрсатмалари туфайли ижодий юксалишнинг ойдин йўлидан боряпмиз. КПСС Марказий Комитетининг тарихий июнь Пленуми қарори ва ҳужжатлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Театр санъатининг аҳволи ва уни янада ривожлантириш ҳамда республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори биз учун қимматли дастуриламалдир.

Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри халқ учун хизмат қилишни ўзининг муқаддас бурчи деб келди ва келажакда ҳам шундай бурчга содиқ қолиб меҳнат қилаверади.

Ш. ТОШПЎЛАТОВ,
А. Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театрининг директори.

ДЎСТЛАР ТАБРИГИ

ШОНЛИ ЙЎЛ

▲ Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театрининг эллик йиллиги юбилейида қатнашаётганимиздан ва коллективни юзма-юз туриб табриклаётганимиздан хурсандмиз.

Театр бугунги кунда мамлакатимизнинг йирик бадиий маданият марказларидан биридир. Уни Москвада ҳам яхши билишади ва севишади. Театр ҳозирга қадар бир неча бор мамлакатимиз пойтахтида гастролда бўлди. Ана шу учрашувлар чоғида москваликлар Ўзбекистоннинг бу машҳур коллективи репертуарини, ижрочилик маҳоратини, санъаткорларининг оригинал изланишларини қизғин кутиб олишган. Биз Ҳалима Носирова, Саодат Қобулова, Бернора Қориева, Дилбар Абдураҳмонова, Вячеслав Гринченко, Галия Измайлова каби машҳур артистларни азалдан яхши биламиз. Уларнинг ижоди, ижрочилик маҳорати ёшлар учун ўзига хос мактабдир. Ўзбекистон булбули деб довруғ таратган Ҳалима опадай санъаткор билан театргина эмас, бутун Ўзбекистон фахрланса арзийди.

Ўзбекистон театри босиб ўтган йўл шонли йўлдир. Ишончимиз комилки, коллектив келажакда ҳам янги-янги зафарларга эришади, юксалишнинг нурли чўққилари сари дадил бораверади.

Улкан тўйингиз муборак бўлсин, дўстлар!

П. ХОМУТОВ,
СССР Большой театри Бош директорининг ўринбосари.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ БОЛЬШОЙ ТЕАТРИ

▲ Қозоғистонлик санъат мухлислари Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театрини ўзларининг қадрдон Катта театри каби севишади.

Биз Навоий театри санъаткорлари билан азалдан дўстмиз, яқинмиз. Театр ва замон, театр ва драматургия, санъат ва санъаткор, ўзаро алоқа ва ҳамкорлик мавзуида дўстларимиз билан ҳамиша фикр алмашиб келамиз. Бу суҳбатлар, давра гурунглари, борди-келдиларимиз ижодий юксалишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Ўзбекистонлик қардошларимизнинг Катта театри босиб ўтган эллик йил ичида қўлга киритилган ютуқлар ҳақида ўйлаганимизда биринчи галда ана шу дўстлигимиз ҳақида, унинг шарофати, тошкентлик қардошларимизнинг ташаббускорлик фазилатлари тўғрисида ўйлаймиз. Ҳа, Тошкентнинг Бош театри ҳамма соҳада бирдай зафарлар қучиб келаётган коллектив!

Мен Ўзбекистон пойтахтида ўз гастролини муваффақиятли тугаллаётган театримиз коллективи номидан Алишер Навоий номидаги улкан театр санъаткорларини қизғин муборакбод этаман.

И. НЎҒАЙБОЕВ,
М. Авезов номидаги Қозоғистон Давлат академик драма театрининг актёри, СССР халқ артисти.

ҲАВАС ҚИЛАМИЗ

▲ Томск музикали комедия театри ўзининг Тошкент гастролини ҳеч қачон унутмайди. Негаки, коллективимиз бу ерда ажойиб воқеаларнинг шоҳиди бўлди, катта маданият байрамларида қатнашди. Мана, яна бир улкан тантана— Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри эллик йиллик юбилейининг гувоҳи, иштирокчилари бўлиб турибмиз. Бу биз учун шарафдир.

Қардошларимизнинг опера ва балет театри босиб ўтган шонли йўлга, ажойиб санъат коллективига ҳавас қиламиз.

Шонли юбилейингиз қутлуғ бўлсин, азиз қардошлар!

В. НЕДАШКОВСКИЙ,
Томск музикали комедия театрининг бош режиссёри.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЯШАШ ҲУҚУҚИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИБ ҚОЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми билан СССР Олий Советн сессияси якунлари жаҳон жамоатчилигининг эътиборини ҳамон жалб қилмоқда.

«Муҳим совет ташаббуси», «Совет Иттифоқи ядро қуролларини кўпайтирмаслик тарафдоридир», — социалистик ҳамдўстлик давлатларининг, бошқа мамлакатларнинг матбуоти Совет ҳукуматининг ядро қуролларини кўпайтирмай қўйиш хусусидаги мурожаатини ана шундай сарлавҳалар остида босиб чиқарди.

Ядро қуролларини кўпайтирмай қўйиш бундан буёнги музокаралар учун бирмунча қулай вазият яратилишига олиб борадиган самарали қадам бўлиши мумкин, деб ёзади Чехословакиядаги **«Руде право»** газетаси. Совет Иттифоқи битимга эришиш йўлида холис ниятда эканлигини намойиш қилди. Энди гап Қўшма Штатларда ва ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатларда қолди.

Италиянинг **АНСА** ахборот агентлиги олий даражада Совет— Америка учрашувини ўтказиш эҳтимоли хусусида А. А. Громиконинг ТАСС мухбири саволларига жавоблари тўғрисида хабар қилиб, шунга эътиборни жалб қиладики, шундай учрашувни ўтказиш тўғрисидаги масалани Америка сиёсатида ишни жиддий, конструктив равишда олиб боришга тайёрликнинг реал белгилари пайдо бўлган тақдирдагина муҳокама этиш мумкин бўлади. Совет министри, деб ёзади агентлик, Москва олий даражадаги учрашувга принцип жиҳатдан рози эканлигини уқтирди, аммо бунда иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг ҳолатини ва умуман халқаро вазиятни белгилаб берувчи катта-катта масалалар юзасидан муайян даражада ҳамжиҳатлик зарурлигини таъкидлади. Шу билан бирга у АҚШнинг СССР билан муносабатларга доир масалаларда тутган сиёсати ҳеч қандай конструктив мақсадларни кўзламаётганлигини айтди.

А. А. Громико Совет — Америка муносабатлари ҳозир боши берк кўчага кириб қолганлиги учун Қўшма Штатларни айблади, деб таъкидлади Американинг **«Вашингтон пост»** газетаси. Газета А. А. Громиконинг ТАСС мухбири саволларига жавобларини батафсил баён этиб, «совет министри айтганидек, дунёдаги икки етакчи давлат олий раҳбарларининг учрашувини ўтказиш учун тегишли шарт-шароитлар зарур» эканлигини уқтиради. «Вашингтон пост» газетаси сиёсий обзорчилар билдираётган шундай фикрга ҳам эътиборни жалб қиладики, Вашингтон олий даражадаги Совет — Америка учрашувини фақат реклама мақсадларидагина ўтказишни, 1984 йилги сайловолди кампанияси даврида бундан фойдаланиб қолишни истарди. (ТАСС).

КУБА КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ХАБАРИ

Пренса латина агентлиги Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Кубанинг собиқ президенти Освальдо Дортикос Торрадонинг фожиали ўлими тўғрисида Куба Компартияси Марказий Комитетининг ахборотини берди. Кўп йиллар мобайнида, дейилади ахборотда, таниқли революционер, ватанга тарихий хизматлар қилган ўртоқ Дортикос умуртқаси шикастланганлиги сабабидан тобора кўп азоб чекарди.

Афтидан, дейилади ахборотда, жисмоний азоб ва рафиқасидан жудолик келтириб чиқарган оғир руҳий тушкунлик ўртоқ Дортикоснинг ҳамма хил мушкулликлар ва азобларга дош бериб келган темир иродаси ва ҳаддан зиёд матонатидан ҳам устун келган бўлса керак.

(ТАСС).

ИШСИЗЛАР СЪЕЗДИГА ТАЙЁРГАРЛИК

НЬЮ-ЙОРК, 24 июнь. (ТАСС). 2—3 июль куни Чикагода (Иллинойс штати) ўтказиладиган ишсизлар умуммиллий съездига тайёргарлик якунловчи босқичга кирди. Бундай тадбир АҚШда неча ўн йиллар мобайнида биринчи марта ўтказилади. Ишсизлар сўнгги марта 1930 йиллардаги «Буюк депрессия» вақтида умуммиллий даражадаги съездга тўпланишган эди.

Съездни ўтказиш ташаббусини илгари сурган «иш ва маош талаб қиламиз» деб аталадиган жамоат ташкилотининг қарори Қўшма Штатларнинг ҳамма ерида кенг қўллаб-қувватланди. Мамлакатнинг кўплаб районларида ҳозиргача ишсизлар комитетлари ташкил этилди, съездга делегациялар юбориш учун маблағ тўплаш компанияси актив ўтказилмоқда. Пенсильвания, Огайо, Кантукки, Теннесси, Аризона, Нью-Мексико, Коларадо, Калифорния ва кўплаб бошқа штатларнинг вакиллари Чикагога келади деб эълон қилинди.

МУВАФФАҚИЯТЛИ ОПЕРАЦИЯЛАР

САН-ХОСЕ. Американараст диктатура қўшинларига қарши жанг қилаётган Сальвадор ватанпарварлари бир қанча муваффақиятли операцияларни ўтказдилар. Қўзғолончиларнинг «Венсеремос» радиостанцияси хабар қилишича, пойтахтдан 24 километр ғарбдаги, шунингдек стратегик жиҳатдан муҳим Гуасапа вулқони районидаги (Кускатлан департаменти) шиддатли жанглар давомида душман ўлдирилган ва ярадор қилинган 50 кишисидан маҳрум бўлди.

АВВАЛГИ ЙЎЛДАН

ЛОНДОН. Янги составдаги Британия парламенти сессиясининг иши бошланди. Анъанага кўра сессияни Буюк Британия қироличаси Елизавета II тантанали нутқ сўзлаб очди. Бош министр тайёрлайдиган бу нутқда ҳукумат ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари баён этилган. Тантанали нутқ шундан далолат берадики, 9 июнь куни бўлиб ўтган парламент сайловидан кейин ҳокимият тепасида қолган консерваторлар ўзларининг милитаристик йўлидан ва миллионлаб инглизларга янги кулфатлар келтирувчи, халқ манфаатларига зид қаттиқ иқтисодий сиёсатдан воз кечиш ниятида эмаслар. Нутқда Британиянинг НАТОга содиқлиги эълон қилинади ва Англиянинг Ғарбни «ҳимоя қилишга» қўшадиган ҳиссасини сақлаб қолиш мажбурияти олинади.

(ТАСС).

ИҒВОГАРЛИК МАШМАШАСИ

ВАШИНГТОН, 24 июнь. (ТАСС). Қўшма Штатлар Канада, НАТОга аъзо бўлган Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатлар ва Япония билан биргаликда «Глоубл Шилд-83» деган махфий ном остидаги машқларни бошлади. Бу эндиликда шу хилдаги ҳарбий машқларнинг бешинчисидир. Машқлардан кузатилган мақсад ядро урушига тайёргарлик кўриш ва уни олиб бориш методларини такомиллаштиришдан, ядровий можаро шароитида вазифаларни бажариш чоғида қўшинлар нинг жанговар шайлигини оширишдан иборатдир.

Ҳозирги машқларда АҚШ стратегик авиация қўмондонлигининг бўлинмалари асосий ролни ўйнайди. Бу бўлинмалар ичида ядро қуроли бўлган «В-52» бомбардимончи самолётларни, қитъалараро баллистик ракеталарни, шунингдек Шимолий Американи аэрокосмик мудофаа қилувчи бирлашган қўмондонлик қўшинларини ҳамда «ядро қуролини ишлатиш кўзда тутиладиган фавқулодда вазиятлар»ни мўлжаллаб тузилган бошқа бўлинмаларни ўзига қамраб олади. Машқлар давомида стратегик авиацияни кўплаб учириш, ядро зарбаларига тақлидан қитъалараро баллистик ракеталарни учириш тахмин қилинмоқда. Машқлар 1 июлгача давом этади.

Иғвогарлик машмашаси тўғрисида гап бораётганлиги мутлақо равшан. Бу иғвогарлик Вашингтон амал қилаётган «чекланган» ва «узоққа чўзиладиган» ядро уруши концепцияларига мос бўлиб тушмоқда. Бундай концепциялар халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги иши учун ғоят катта хавф солмоқда. Маневрларда қатнашиш учун Ғарбий Европадаги, Японияда Гуам оролидаги бўлинмалар жалб этилганлиги Вашингтон ўзи жаҳоншумул можарони чиқарган тақдирда унинг оғирлиги Европага ва Осиё — Тинч океан районига тушажагини, АҚШнинг ўзи эса четда қолажагини мўлжаллаётганлигидан далолат беради.

Япония машқларда иштирок этишга тортилганлиги факти эътиборни жалб қилади. Япония АҚШнинг ҳарбий аравасига тобора активроқ қўшилмоқда.

ВИЗИТ ТУГАДИ

ВАРШАВА, 24 июнь. (ТАСС). Рим-католик черковининг бошлиғи Иоанн Павел II Польшага қилган визитини тамомлади. ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский визит тугаш арафасида Краковда у билан учрашди.

ВАШИНГТОНДА УЧРАШУВ

ВАШИНГТОН, 24 июнь. (ТАСС). Бу ерда СССР ташқи савдо министрининг ўринбосари, Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгашининг ҳамраиси В. Н. Сушков АҚШ савдо министри М. Болдриж билан учрашди.

Суҳбат чоғида Совет— Америка савдоси масалалари муҳокама қилинди.

Суҳбатда СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин иштирок этди.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШДА ЯКДИЛЛИК

Ер курраси фонидаги оппоқ кабутар — «Тинчлик ва ҳаёт учун, ядро урушига қарши» жаҳон ассамблеясининг эмблемасидир. Тинчликсевар кучларнинг урушга қарши ҳаракат бутун тарихи мобайнидаги мана шу энг катта халқаро анжумани Прагага салкам уч минг делегатни: парламент аъзолари ва олимларни, ёзувчилар ва касаба союз аъзоларини, ўқитувчилар ва ишчиларни, руҳонийларни йиғди. Барча қитъаларнинг вакиллари ядро хавфига қарши, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, планетамизда тинчликни сақлаб қолиш учун курашда биргаликдаги ҳаракат йўлларини муҳокама қилиш мақсадида социалистик Чехословакия пойтахтига келдилар.

Прагадаги ассамблея бутун дунёда ғоят катта қизиқиш уйғотганлиги тасодифий эмас. Бу ассамблея мухолифлик, ҳарбий дўқ-пўписа ва таҳдид қилиш сиёсатини ўтказиб келаётган АҚШ реакцион империалистик доиралари ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари айби билан халқаро вазият хатарли равишда кескинлашиб кетган бир пайтда ўтмоқда. Планета халқлари Европадаги аҳволдан, айниқса ташвишланмоқдалар НАТО стратеглари Европада Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ядро ракеталарини жойлаштиришни мўлжаллаб қўйдилар. Шундай вазиятда тинчлик учун курашни, уруш оловини ёқувчиларнинг хатарли режаларини фош қилиш борасидаги куч-ғайратларни активлаштириш вазифаси, айниқса, муҳим бўлиб қолмоқда.

ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Густав Гусак анжуманда сўзлаган нутқида қуйидагиларни айтди: бутун планетадаги юз миллионлаб кишилар Прага анжумани уларнинг тинчликда яшаш, фарзандларини осойишта тарбиялаш, илгариги авлодлар яратган нарсаларнинг ҳаммасини сақлаб қолиш йўлидаги орзу-умидлари рўёбга чиқарилишига ёрдам беражагига ишонадилар. Вазиятнинг жиддийлигига қарамай, деб таъкидлади у, жаҳондаги ривожланиш кескинликни кучайтиришнинг хавфли йўлидан эмас, балки ишончни мустаҳкамлаш ҳамда ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш, сиёсий ва ҳарбий кескинликни юмшатиш йўлидан бориши учун зарур қадамларни қўйишга ҳали вақт бор.

Ассамблеяда авж олиб кетган мунозара шуни яққол кўрсатдики, анжуман қатнашчилари ўзларининг қарашлари ва эътиқодлари хилма-хил бўлишига қарамай, империалистик реакция ҳозир халқаро вазиятни кескинлаштириб юборди деган якдил фикрдадирлар. Улар шуни уқтириб ўтдиларки, планетани унга таҳдид солиб турган ҳалокатдан қутқариб қолиш, мустаҳкам тинчликни таъминлаш соҳасидаги конкрет тадбирлар Совет Иттифоқининг ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг тинчлик ташаббусларида, шу жумладан Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Прагадаги Сиёсий декларациясида баён этилган. Жаҳон жамоатчилиги бу таклифларни кенг кўламда қўллаб-қувватламоқда. Ана шу таклифлар социалистик давлатлар ядро хавф-хатари булутларини тарқатиб юборишга, давлатлар ўртасидаги муносабатларда реалликни, халқларнинг тақдири учун масъулиятни ҳис этиш устун бўлишига эришишга тайёр эканликларини ва бунга азму қарор берганликларини намойиш қилмоқда. Афсуски, НАТО мамлакатлари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг тинчлик ташаббусларига шу пайтгача жавоб қайтармадилар.

Прага ассамблеясининг ўтказилганлиги, бу ассамблея тўғрисида бутун дунёда кенг кўламда билдирилаётган фикр-мулоҳазалар — халқларнинг тинчликка бўлган хоҳиш-иродаси ёрқин далили, урушга қарши ҳаракатга нифоқ солишга уринаётган кимсаларнинг ҳаммасига якдиллик билан берилган жавоб, планетадаги тинчликсевар кучларнинг бирлиги ва жипслигининг яққол исботидир.

КОРЕЯНИ ТИНЧ ЙЎЛ БИЛАН БИРЛАШТИРИШ УЧУН

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг даъватига биноан планетанинг прогрессив кучлари 25 июндан бошлаб корейс халқининг Жанубий Кореядан ажнабий қўшинларни чиқариб юбориш ва мамлакатни тинч демократик асосда бирлаштириш учун олиб бораётган кураши билан бирдамлик анъанавий ойлигига қўшилдилар.

Мана 37 йилдан кўпроқ вақтдан буён корейс миллати империализм кирдикорлари натижасида иккига ажратиб қўйилган. Вақт ўтиши билан миллий нифоқ юки тобора оғирлашмоқда, қайта бирлашиш иштиёқи чуқурлашмоқда. Корея Меҳнат партияси билан КХДР ҳукумати мамлакатни бирлаштиришга эришиш мақсадида неча марталаб конструктив ташаббусларни олға сурдилар. Корея Меҳнат партиясининг 1980 йил октябрида бўлиб ўтган VI съездида нифоқни тугатишнинг эҳтимол тутилган лойиҳаларини кўриб чиқишга КХДР тайёр эканлиги яна бир бор таъкидланди.

Чон Ду Хваннинг диктаторлик режими ҳам халқнинг энг муҳим талабини эътиборсиз қолдира олмайди. Бу режим ҳам ўзининг бирлашиш «программасини» таклиф этмоқда. Унда «ягона конституцияни» ишлаб чиқиш, «ялпи сайлов ўтказиш йўли билан «ягона парламентни» тузиш ва шу кабилар тўғрисидаги чиройли иборалар оз эмас. Амалда эса Сеулнинг «программаси» — халқни, халқаро жамоатчиликни алдашга мўлжалланган пропаганда найрангидир. Бу «программа» нифоқнинг асосий сабаби — Америка ҳарбий кучларининг ҳозир бўлиб турганлигини мутлақо эътиборга олмайди.

Маълумки, Вашингтон Жанубий Кореяни Узоқ Шарқдаги агрессиялар учун ўзининг плацдармига айлантириб қўйган эди. Пентагон Жанубий Кореяда 42 минг кишилик корпусни сақламоқда, 40 та йирик ҳарбий базага ва икки юзта ҳарбий объект, шу жумладан ядровий портловчи зарядлар складларига эга. Оқ уй Вашингтон — Токио — Сеул уч томонлама ҳарбий иттифоқини тузиш учун кўп куч-ғайрат сарфламоқда. Ярим оролнинг жануби амалда океан орти босқинчиларининг оёғи остида қолиб келаётган экан «миллий ўз тақдирини ўзи белгилаш» принципи асосида бирлаштириш тўғрисида жиддий гапириш мумкинми, ахир!

Сеулнинг таклифи халққа қайта бирлашиш проблемасини ҳал этишда ўз хоҳиш-иродаси ва манфаатларига мувофиқ равишда иштирок этиш ҳуқуқини гарантияламайди. Бу таклиф Жанубий Кореяда ижтимоий ҳаёт демократлаштирилишини кўзда тутмайди. Аксинча, кейинги вақтларда ҳарбий режим оппозициячиларни, студентларни таъқиб қилиш кампаниясини авж олдириб юборганлиги Чон Ду Хван тўдаси истибдод ва бебошликни бундан буён ҳам кучайтириш ниятида эканлигидан далолат беради.

Бундан ташқари, қўғирчоқ режим ашаддий антикоммунизмдан зиғирчалик бўлсада чекинишни истамаяпти. Тобора янги-янги антикоммунистик қонунлар қабул қилинмоқда, махфий қўпорувчилик ташкилотлари мустаҳкамланмоқда, КХДРга қарши ашаддий пропаганда давом эттирилмоқда.

Жаҳон демократик жамоатчилиги корейс халқининг Жанубий Кореядан ажнабий қўшинларни чиқариб юбориш ҳамда ватанни ташқаридан ҳеч кимнинг аралашувисиз тинч демократик асосда бирлаштириш учун олиб бораётган кураши билан бирдамдир. Бу эса Узоқ Шарқдаги халқаро кескинликнинг ғоят хатарли манбаини тугатиш имконини берган бўлур эди.

В. МАЛЬШЕВ,
С. БИЧКОВ.
(ТАСС).

СПОРТИМИЗ ШУНҚОРЛАРИ

Йилимизнинг энг йирик спорт анжумани—СССР халқлари ёзги VIII Спартакиадаси программаси бўйича дастлабки мусобақалар муросасиз қизғин курашлар остида ўтди. Бўлажак Олимпиадага тайёргарликнинг асосий босқичи ҳисобланган Спартакиада баҳсларида иштирок этаётган республикамиз вакиллари учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, умумкоманда мавқеини мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қилдилар. Спортчиларимиз бугунгача теннис, баскетбол, қиличбозлик, волейбол, эшкак эшиш, ватерпол ва енгил атлетика каби мусобақаларда беллашиб, совринли ўринларга даъвогарлик қилишди.

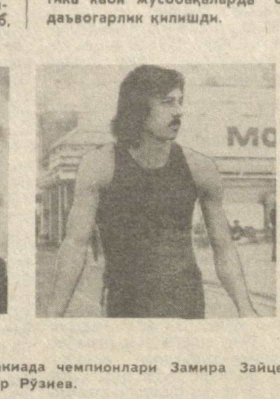

СУРАТЛАРДА: Спартакиада чемпионлари Замира Зайцева билан Александр Харлов ҳамда кумуш медалли Собир Рўзиев.

Спартакиаданинг тантанали очилишига бир ойдан камроқ вақт қолди. Июль ойи командалар ўрнини белгилашда, чемпионлар сафини кенгайтиришда, медаллар ва очколар жамғармасини бойитишда ҳал қилувчи дамларга айланади. Бу кезлар Спартакиада иштирокчилари спортнинг 22 тури бўйича ўзаро баҳслашадилар. Бўлиб ўтган мусобақалар натижасига кўра, мулоҳаза юритадиган бўлсак, ҳозирча спортчиларимиз мухлисларни мамнун этишмоқда, дейиш мумкин. Боиси республикамиз терма командаси 17 коллектив орасида умумҳисобда кучли олти коллектив сафидан жой олиб турибди. Ваҳолонки, медаллар у ёқда турсин, очколарни қўлга киритишда арзимас дақиқалар алоҳида аҳамият касб этмоқда. Зеро, руҳий ва жисмоний имкониятларидан мутаносиб фойдалана билган спортчигина олқишга сазовор бўлмоқда, тренерлари ишончини қозонмоқда.

Спартакиада баҳсларида ғалаба завқидан баҳраманд бўлишни рапирачи йигитларимиз бошлаб беришди. Халқаро классдаги спорт мастери, таниқли қиличбоз Собир Рўзиев бошлиқ Н. Рихтер, П. Железнов, В. Логвин, Д. Казаковлардан иборат команда учрашувларни ҳужумкорлик билан ўтказиб, ғолиблик супасининг иккинчи поғонасига кўтарилди ва Спартакиаданинг кумуш медаллари совриндори бўлди. Жаҳон чемпиони Собир Рўзиев эса ўзининг бой тажриба ва маҳоратини ишга солиб, шахсий ҳисобда Спартакиаданинг катта кумуш медалини кўксига тақди.

Ватерполчиларимиз ҳам командамиз мавқеини яхшилашга муносиб ҳисса қўшдилар. Тошкентнинг «Меҳнат» командаси ўйинчиларидан таркиб топган коллектив финалда Москва, Қозоғистон, Грузия, Украина, Озарбайжон, Молдавия ва Ленинград ватерполчилари билан ўйинда беш ғалаба, бир дуранг натижа билан Спартакиаданинг 13 та бронза медалини олишга эришди. Бу билан ватерполчиларимиз аввалги Спартакиадага қараганда уч поғонага кўтарилишди. Бронза медалларини қўлга киритишда Москва Олимпиадасининг чемпиони Э. Шагаев, ватерполчилар И. Пузанков, И. Радионов, Л. Меҳмонқулов, С. Коряковлар катта улуш қўшдилар.

Енгил атлетикачиларимизнинг бу йилги муваффақиятларини таҳсинга лойиқ деб, дадил айтса бўлади. Чунки, республикамиз спортчилари орасида Спартакиаданинг биринчи чемпиони енгил атлетикачилардан бўлди. Тошкентлик армиячи Александр Харлов 400 метрга тўсиқлар оша югуришда маррада биринчи бўлиб, Спартакиаданинг катта олтин медалини қўлга киритди.

Югуриш ҳаддисини олган андижонлик Замира Зайцева 1500 метрли масофада зўр маҳорат кўрсатди. У олдинга интилганлар орасида бир маромда, суръатни бўшаштирмай югуриб, марра чизиғига 300 метр қолганда илдамлаб олди ва чемпионлик супасига кўтарилди. Баландга сакровчи Л. Бутузова билан лангар билан сакраш устаси А. Парновлар кумуш медалли бўлишди. 400 метрга югуришда С. Ловачев 4x100 метрга эстафета баҳсида М. Шмонина, О. Оленченко, Э. Барбашина, Т. Вилисовалар Спартакиаданинг бронза медалларига эга бўлишди. 400 метрга тўсиқлар оша югуришда Т. Зеленцова, 100 метрли масофада Э. Барбашина, шу масофага тўсиқлар оша баҳсда М. Сухарева, 800 метрлик масофани босиб ўтишда Л. Кирюхиналар олтинчи бўлиб, қимматли очколар келтиришди. Бу ютуқлар республикамизда спортнинг енгил атлетика турини оммавийлаштириш, ёшлар маҳоратини ошириш бўйича қилинган меҳнатнинг самарасидир.

Байдарка ва каноэда эшкак эшувчиларимиз эса саккизинчи ўринни эгаллаб аввалги Спартакиадага қараганда икки поғона пастлашди. Уларнинг ҳисобида учта бронза медали бор. Теннисчиларимиз эса Тошкентда баҳслашиб, 16 йиллик танаффусдан сўнг яна 9-ўринни эгаллашди. Баскетболчи йигит ва қизлар ўн ва ўн иккинчи ўринлар билан кифояланишди. Волейболчиларимиз эса финал группадаги учрашувларни муваффақиятсиз ўтказдилар. Натижада қизларимиз еттинчи, йигитлар саккизинчи ўринни олиб, озми-кўпми очколар келтиришди.

Умуман спортчиларимиз Спартакиада баҳсларидаги иштирокини ҳозирча дуруст деб баҳолаш мумкин. Фақат вакилларимиз имкониятлардан янада тўлиқ фойдалансалар, куч ва маҳоратларини ишга солсалар республика терма командаси мавқеи янада мустаҳкамланган бўларди.

Ҳ. НОСИРОВ.

ШАХМАТ:

ГАПНИНГ ОЧИҒИ ЯХШИ

Яқинда Тошкентда поёнига етган Ўзбекистон 48-чемпионати олий лига турнири республика терма командаси аъзолари учун Спартакиадага тайёргарликнинг муҳим босқичларидан бўлди. Ўн нафар спорт мастери ва саккиз мастерликка номзод 25 кун мобайнида ўзаро қизғин ва беаёв ижодий ҳамда спортчасига баҳс юритди. Жами 150 дан ортиқ шахмат партияси ўйналди. Ўйинларнинг аксарияти дурустгина таърифу тавсифга лойиқ.

Чемпионатнинг иккинчи ярмидан бошлаб қизғин тус олган курашлар оқибатида пешқадамлик қўлдан-қўлга ўтиб турди. Аввалига турнир жадвалининг ўрталарида бораётган республика чемпиони Валерий Логинов билан ёш иқтидорли мастерликка номзод Рашид Зиёвуддиновлар устма-уст олтитадан ғалабага эришгач, мусобақа сардорлари бўлиб олишди. Терма командамиз аъзолигига асосий номзод бу икки шахматчи асло муросасозлик йўлидан бормай, ҳар бир учрашувда маҳорат кўрсатиб, мураккаб вазиятларда харифларидан устун келганликларининг боиси юқори ўйин техникаси ва вақтдан оқилона фойдаланишдадир.

Якунловчи тур учрашувлари олдидан эътиборга лойиқ чигал вазият юзага келди. 16 учрашувдан кейин Рашид Зиёвуддинов 11,5, Валерий Логинов 11, Георгий Борисенко, Михаил Салтаев ва Сергей Галаховлар 10 тадан, Сергей Нодирхонов 9,5, Тоҳир Воҳидов билан Алексей Барсовлар 9 тадан очко жамғарган ҳолда, яъни 8 киши чемпионатнинг 3 медали учун рақобат қилиб турардилар. Қизиқ, тошкентлик Зиёвуддинов билан Логинов дастлабки 6 учрашувда атиги учтадан очко олиб, жадвалнинг ўрталарида борардилар. Кейинчалик иккови ҳам отига шундай «қамчи» босдики, бошқалар бундай суръатга тоб беролмадилар. Сўнгги 10 учрашувда Логинов 6 бор ғалаба қозониб, 4 дурангга эришди. Зиёвуддинов эса 8 ўйинни ютиб, бир учрашувни дуранг қилди, яна биринчи бой берди. У жами 8,5 очко тўплади. Логиновнинг очколари 8 тага етди. Состави кучли мусобақаларда бундай юксак суръат кўрсатишнинг ўзи бўлмайди, албатта.

Чемпионлик унвони бу сафар ҳам Логиновда қоладими ёки Зиёвуддиновга насиб этадими, деган савол кўпчиликни қизиқтирарди. Бухоролик Сергей Галахов билан Сергей Нодирхоновларни пешқадамлар билан қандай дона суришлари муҳим аҳамият касб этиб қолганди. Бордию улар енгиб чиқса ўзлари ҳам медаль соҳиблари сафидан жой олардилар. Охирги 17-тур ана шундай мураккаб ва қизиқарли шароитда бошланди. Зеро, иккала пешқадам ҳам кескин курашда руҳан тоб бера олмади. Зиёвуддинов Нодирхоновдан, Логинов Галаховдан енгилди...

Шундай қилиб чемпион ўзгарди: спорт мастерларидан ҳам ўзиб кетган мастерликка номзод, Тошкент дорилфунунининг ёш ўқитувчиларидан бири Рашид Зиёвуддинов илк бор бу унвон соҳиби бўлди: 10 учрашувни ютди, 4 тасини бой берди ва 3 тасини дуранг билан якунлади. Галахов билан Логиновлар 11 тадан очко жамғарган бўлсаларда, иккинчи ўрин бухороликка берилди. Чунки, ўзаро учрашувда у Логиновни мағлуб этган. 4—6-ўринлар улардан ярим очко ортда қолган М. Салтаев, Г. Борисенко ҳамда С. Нодирхоновларга, 7—8-ўринлар эса 9,5 тадан очколи самарқандлик Алексей Барсов билан Борис Шпилькерга тегди. Мусобақа низомига кўра бу саккиз шахматчи келгуси чемпионат олий лигасида қатнашиш ҳуқуқини сақлаб қолди.

Республика чемпионати СССР халқлари Спартакиадасида қатнашувчи терма командамиз составини узил-кесил аниқлаш имконини берди. Команда бош тренери, спорт мастери, республика экс-чемпиони Е. Мухин 6 та эркаклар тахтасига халқаро мастер Г. Аъзамов, спорт мастерлари В. Логинов, Д. Қаюмов, С. Загребельний, Р. Зиёвуддинов ва мастерликка номзод М. Салтаевни танлаган бўлса, аёллар баҳсида 19 ёшли спорт мастери, катталар ўртасида Москва чемпиони (1982 йил) Флюра Ҳасанова билан Ўзбекистоннинг бир неча бор чемпионлари Лариса ҳамда Сергей Пинчукларнинг қизи ва шогирди 17 ёшли Светлананинг дона суришини кўзлаб турибди. Шунингдек, Спартакиадага тайёргарлик кўраётганлар орасида С. Нодирхонов, Т. Воҳидов сингари қобилиятли шахматчилар ҳам бор.

Сирасини айтганда командамизнинг бош финалга чиқиб, биринчи олтиликдан жой олади, деб дадил айтиш қийин. Бунинг учун саралаш ўйинларида олти команда ўртасида олдинги икки ўриндан бирини эгаллаш, яъни умумий кучи жиҳатидан анча баланд Москва ёки Ленинград коллективларидан биттасини ортда қолдириш даркор. Агар командамиз нуқул Г. Аъзамов сингари шахматчилардан таркиб топганда бошқа гап бўларди. Фикримизча шахматчиларимиз иккинчи финал группада фахрли ўринлардан бирини эгаллаб, умумий ҳисобда биринчи саккизликдан жой олишига имкониятлар йўқ эмас.

М. МУҲИДДИНОВ,
республика шахмат федерацияси раисининг ўринбосари.

ФУТБОЛ:

«ПАХТАКОР» ИЛДАМЛАМОҚДА

«Пахтакор» футболчилари яна бир ажойиб ўйин кўрсатиб, мухлисларни қувонтирдилар. Тошкентда Киев динамочилари билан ўтказилган учрашувда А. Якубик 13-минутда ҳисобни очиб, жами тўпларини 99 тага етказди. 59-минутда М. Билолов, 65-минутда А. Журавлев биттадан тўп уриб, ҳисобни 3:0 га етказишди. «Пахтакор» командаси дарвозасининг дахлсизлигини таъминлашда А. Яновский бу гал ҳам зўр маҳорат кўрсатди. Чемпионатнинг биринчи даврасн тугашига яна уч тур бор. «Пахтакор» ўтган йили 17 ўйиндан (6 ғалаба, 6 дуранг, 5 мағлубият) 18 очко тўплаб, олтинчи ўринда бораётган эди.

Учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд этилди: «Черноморец» — «Динамо» (Мн) — 3:1, «Нефтчи» — «Торпедо» (К) — 0:0, «Динамо» (Тб) — «Арарат» — 3:0, «Спартак» — «Торпедо» (М) — 1:1, «Нистру» — «Жальгирис» — 1:1, «Зенит» — «Металлист» — 2:0. Ўйинлар жадвалининг кўриниши

	Ю	Д	М	Т	О
Черноморец	10	1	3	24-14	21
Зенит	7	4	3	17-11	18
Жальгирис	6	6	2	14-10	18
Динамо (Мн)	7	3	4	18-13	17
Спартак	6	5	3	23-11	17
Пахтакор	6	5	3	18-10	17
Динамо К	6	4	4	12-13	16
Арарат	7	1	7	17-22	15
Торпедо М	5	5	4	13-13	15
Шахтёр	6	2	6	14-14	14
Днепр	5	4	5	19-17	14
Металлист	5	3	6	15-16	13
Нефтчи	4	4	6	13-18	12
ЦСКА	4	3	6	9-12	11
Динамо М	3	5	5	10-10	11
Динамо Тб	3	3	8	13-18	9
Торпедо К	1	6	8	8-18	9
Нистру	2	2	10	7-24	6

БЕКОРЧИЛИК БАЛОСИ

ЭРТАК-ФЕЛЬЕТОН

Шундай ажойиб замонда, Жиззах деган томонда Нуриддин хожи мадрасаси номи билан аталган бир ғиштин бино бор экан. Бу бинода тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш область жамияти жойлашган экан. Иттифоқо, юмуш билан Жиззахга келган бир йўловчи шу ердан ўтиб кета туриб, пештоқдаги ёзувга кўзи тушиб қолибди-да, «Ҳамкасбларим ишлайдиган жой экан, бирров кириб улар билан кўришиб, ҳол-аҳвол сўрашиб чиқай», деб ичкарига кирибди. У ерда эса ёлғизликдан нима қилишини билмай ҳомуза тортиб, секретарь-машинистка Надежда Аликина деган аёл мудраб ўтирган экан. У йўловчини кўриши билан севинганидан чапак чалиб, истиқболига югуриб чиқибди.

— Ҳайрият-ҳайрият! — дебди у. — Бизнинг идорани йўқлаб келадиган одамлар ҳам бор экан!

Шундай дебди-да, қўярда-қўймай йўловчини тўрга ўтқазиб, қўлига бир пиёла чой тутқазибди ва уни гапга солмоқчи бўлибди. Чунки Аликина кўп кунлардан буён жамиятда ёлғиз қолиб, зерикиб, у ёқ-бу ёқдан лақиллашиб ўтирадиган одамни тополмай, кўчага кўз тикиб ўтирган экан-да. Бироқ у йўловчининг гапини эшитиб ҳафсаласи пир бўлибди.

— Жамиятимиз бошлиғи Ориф Саидовни сўраяпсизми? — дебди у. — У киши йўқлар... Обкомга кетганлар... Йўғ-е, оближрокомда эдилар шекилли...

Шундай деб бир зум пешонасини тириштириб турибди-да, тўғрисига кўча қолибди:

— Саидов билан масъул котиб Наталья Жарковани қанча сўроқламанг, барибир тополмайсиз. Улар ўзларининг уйларида. Қилишга иш тополмагандан кейин уй-уйларига кетиб қолишган. Адресларини берайми?...

Дарҳақиқат, йўловчи икки масъул ходимни уйларидан топиб, идорага бирга келишибди. Сўнг ўзини таништириб, тажриба алмашиш мақсадида областдаги тарихий ва маданий ёдгорликлар ҳақида суриштирган экан, О. Саидов билан Н. Жаркова унинг қўлига уч-тўрт варақ қоғозни тутқазишибди. Буниси ёдгорликлар рўйхати экан. Унда Жиззах областида 62 та санъат, 24 та тарихий, 42 та археологик, 2 та архитектура, қўйингчи, ҳаммаси бўлиб, 130 та ёдгорлик ном-баном санаб ўтилган экан. Йўловчи бу рақамларнинг мағзини чақолмай, боши қотиб турганида буни қарангки, (ҳа, бунақаси фақат эртакларда бўлади) рўйхатнинг ўзи тилга кириб, ингичка товуш билан шундай дебди:

— Ҳайрият, бу димиққан хонага биров кириб кўкрагимизга шамол тегадиган кун ҳам бор экан. Бўлмаса, йилда бир марта кўчирилиб, пешонамиздаги ой ва йилларнинг номи ўзгартирилган қуйи столнинг тортмасида қамалиб ётаверардик. Агар гапимга ишонмасанг, мени ўтган йиллардаги рўйхат билан солиштириб кўр. Мана шунда жамият жамияту, ходимлари бекорчи бўлиб қолганини ўз кўзинг билан кўрасан. Энди гап бундай, сен баҳона жамиятнинг мана шу икки масъул ходимига битта савол билан мурожаат қилмоқчиман: Қани айтингчи, наҳотки, шунча йиллардан бери воҳада қадимий ёдгорликлардан лоақал яна битта-яримтаси топилмаётган бўлса?

Рўйхатнинг бу гапларини бир чеккада эшитиб ўтирган Н. Жаркова лабини тишлабди, О. Саидов эса «Ҳа, энди қадимий ёдгорликлар бегона ўтмидики, ҳадеб униб чиқаверса» деб тўнғиллабди.

— Йўқ, йўқ, — деб гапида давом этибди рўйхат. — Масала сизлар ўйлагандек жўн эмас. Агар ўз ишларингизга жиддий ёндашиб, идорада ўзингиз бош бўлган 17 кишини росмана ишлатсаларинг, рўйхат ҳам аллақачон кенгайиб, Пахтакор район Акмал Икромов номли совхоздаги XVI асрга оид ноёб ёдгорлик — ёғочли сардоба, Жиззах шаҳридаги XIX асрда қурилган маҳкама биноси, шундайгина кўз ўнгингиздаги инқилоб чавандози Ҳайдарбек Абдужабборовнинг бюсти ҳам ундан ўрин оларди... Майли, Саидов билан Жаркова жон койитишни исташмаётган экан, уларга ишнинг енгил томонини ўргатиб қўяй. Улар область маданият бошқармасига боришсин-да, худди шу масала билан шуғулланадиган катта инспектор Ортиқназар Ҳолматовдан янги аниқланган ёдгорликларнинг номини кўчириб олишсин...

Ўзи ёзиб, ўзи имзо чеккан рўйхат роса қора терга ботиргач, О. Саидов бу бегона кишининг олдида бор обрўсидан айрилди. Агар олдини олмаса, аҳвол чатоқлашишини билиб, у дарров взнос йиғиш борасида қилаётган ишидан оғиз кўпиртира бошлади:

— Бу соҳадаги ишимиз қойилмақом, — деди у лаблунжини йиғиштириб ололмай —Взнос йиғиш планини аллақачон ошириб бажариб қўйганмиз. Ўтган йили 93692 сўм йиғган эдик. Бу йил эса...

У шундай деяр-демай, папканинг ичидаги яна бир варақ қоғоз — яъни, бадаллар рақамма-рақам ёзиб қўйилган ҳисоб қоғози ҳам тилга кириб, уни гапиртирмай қўйибди.

— Тўғри, бу соҳадаги ишларинг «беш». Аммо, бадал йиғишдан мақсад нима? Халқдан йиғилган бадал пули ходимларнинг маошини ва бошқа харажатларини қоплаш учунми, ё тарихий, маданий ёдгорликларни таъмирлаш, сақлаш ишида фойдаланиш учунми?

Бу саволга жавоб бериш ҳар иккала масъул ходимга ҳам қийин бўлибди. Уларнинг жавоб тополмай довдираб қолганини кўриб, ҳисоб қоғозидан яна садо чиқибди:

— Бадаллик пули ҳозирча фақат маош учун йиғиляпти-ю, бироқ асосий мақсад эса назардан четда қоляпти. Ҳар йили 100 минг сўмга яқин пул йиғилади. Агар область ташкил топганидан буён тўпланган пуллар бир ерга жамланса, 1 миллион сўмни қоралаб қолади. Тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш жамияти ташкил этилгандан буёнги пул бундан ҳам ошиб кетади. Шунча вақт ичида эса воҳада атиги 13 минг сўмликка яқин таъмирлаш ишлари амалга оширилибди. Хўш, буни қандай тушуниш мумкин?

Бу гапларни жимгина ўтириб эшитган йўловчи ҳам Ориф Саидовга битта савол берибди:

— Областда нега тарихий музей йўқ?

— Бу бизнинг вазифамизга кирмайди, — дебди Саидов.

— Буниси майли, — дебди йўловчи. — Аммо қачонлардир ташкил қилинадиган музейнинг қимматли экспонатлари, ёдгорликлар ва ўз архитектураси билан очиқ ҳаводаги музей бўла оладиган биноларни, ўтмишдан бизгача етиб келган ёдгорликларни ғубор қўндирмай асрашга ким жавоб беради?

— Биз, — жавоб берибди жамиятнинг икки масъул ходими. — Қўлимиздан келганича ишлаяпмиз. Бундан ортиқ яна нима қилишимиз керак?

Гапга яна иккала рўйхат қўшилибди.

— Тўғри, гоҳ уйда гоҳ идорада «ишлаяпсизлар», — дейишибди улар. — Кўп обидалар эса бу вақтда нураб, баъзиларидан ҳатто ном-нишон ҳам қолмай, йўқ бўлиб кетяпти. Мана, масалан, Жиззах шаҳридаги Нижонлик ариғининг сўл соҳилида Исмоил ота биноси бўларди. Унга машҳур уста Аҳмадгулкор томонидан ўйилган нақшлар, чизмалар XIX аср ҳунармандчилигининг бориб турган ютуғи ҳисобланарди. Бу бино яқин-яқингача ўзининг салобати, гўзаллиги билан ҳаммани мафтун этиб келарди. Шундай шоҳона асар, архитектура ёдгорлиги сизларнинг кўз ўнгингизда бутунлай йўқ бўлиб кетди. Энди эса йўқолиш навбати эски шаҳардаги Қаландархона мачити биносига етганини ўзингиз ҳам билиб турибсизлар.

— Жиззахнинг янги шаҳар қисмида рус халқи билан ўзбек халқининг, ишчилар синфи билан деҳқонлар синфининг дўстлигига асос солган XIX асрнинг иккинчи ярмида қурилган пахта заводининг биноси бор эди, — сўзида давом этибди рўйхат. — Шу жойда бир ёдгорлик ўрнатиш ва кичик бўлса ҳам битта музей ташкил қилиш сизларга фойдасиз ишдек туюлади. Тўғрироғи, бу ишнинг катта тарбиявий аҳамиятга эга эканлигини тушуниб етмаяпсизлар... Жамиятнинг иш талабига кўра ҳар бир ёдгорликнинг ҳисоб карточкаси бўлиб, унда шу ёдгорлик тўғрисида муфассал маълумот бўлиши керак. Ҳамма жойда шунга амал қилиняпти-ю, бироқ Жиззах область жамияти эса бундан мустасно бўлиб қоляпти.

— Мен ҳам областда кўрган-кечирганларимдан бир шингилини айтиб ўтай, — дебди йўловчи рўйхатнинг гапига қўшилиб. — Одатда, ёдгорликларнинг атрофи тоза, беғубор, кўкаламзорлаштирилган бўларди. Шу ерда бўлган одамларнинг баҳри-дили очиларди. Жиззахдаги ёдгорликлар эса қаровсиз қолган. Самарқандга бориладиган йўлдаги Озод шарқ аёлига ўрнатилган ёдгорликнинг яқинига йўлаб бўлмайди. Бошқа ёдгорликлар атрофи ҳам ана шундай.

Ориф Саидов билан Наталья Жаркова бу гапни эшитиб, мум тишлаб қолишибди. Улар йўловчини бир амаллаб кузатиб қўйишибди-ю, елкаларидан босиб турган тоғ ағдарилгандай енгил нафас олишибди.

Ҳурматли газетхон! Шундан кейин Жиззах область тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш жамияти ишида бурилиш ясалгандир, деб ўйларсиз. Бекор гап. Ҳеч қандай ўзгариш бўлгани йўқ. О. Саидов билан Н. Жаркова ҳамон қилишга иш тополмай, гоҳ идорада, гоҳ уйларида ҳомуза тортиб, ўзларини қўярга жой тополмай юришибди. Зора, бу ишга областдаги юқори партия ва совет ташкилотлари аралашишса-ю, жамият ишида ўзгариш ясалса.

Эртакни оққа кўчирувчи:
Туроб МАҚСУДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕВАРЛАР КОНКУРСИ

✦ Гулистон шаҳридаги Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик фабрикаси чевар қизлари конкурси бўлиб ўтди. Унда фабрика қизлари ўзларининг профессионал маҳоратларини синовдан ўтказиш билан бирга дастурхон безаш, мазали салатлар тайёрлаш, бадиий номерлар ижро этиш соҳаларидаги истеъдодларини ҳам кўрикдан ўтказдилар. Бу қизиқарли конкурснинг асосий баҳоловчилари корхона ишчилари бўлдилар. Якунловчи босқичда моҳир тикувчи, ишлаб чиқариш илғори, 1-мотор цехининг тикувчи-мотористи Сухсур Мамадалиева биринчиликни эгаллади. Шунингдек, Нодира Қобилова, Мунаввар Жўрабоева сингари фабрика чеварлари ҳам совриндорлар сафидан ўрин олдилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: урология курси, анестезиология курси, фармакология;

кафедра катта ўқитувчилари: рус тили, жисмоний тарбия;

кафедра ассистентлари: биохимия, патологик анатомия, патологик физиология, иккинчи болалар хирургияси (2 ўрин), сил касалликлари (3), суд медицинаси, ортопедия курси, онкология курси (1,5 ставка), анестезиология курси, фармакология;

кафедра ўқитувчилари: жисмоний тарбия (4).

Конкурс муддати — 19 июлгача.

Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ЭКОНОМИКА ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

сектор мудири: социалистик ишлаб чиқариш проблемаларининг қонунийлиги (фан доктори ёки кандидати);

катта илмий ходимлар: экономика, халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни ташкил этиш (химия саноати бўйича), меҳнат экономикаси ва уни илмий ташкил этиш;

кичик илмий ходимлар: СССР районлари экономикаси, СССР ишлаб чиқариш кучларини жойлаштириш, ишлаб чиқаришни территориал ташкил этишнинг самарадорлиги секторига.

Конкурс муддати — 5 июлгача.

Мурожаат учун адрес: 700170, Тошкент шаҳри, Мўминов кўчаси, 9-уй.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг БИОХИМИЯ ИНСТИТУТИ биологик мембраналарнинг структуравий тузилиши лабораториясининг кичик илмий ходими вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 19 июлгача.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

27 июнь соат 19.30да СССР биринчилиги учун «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «МЕТАЛЛИСТ» (Харьков) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

●

Газетамизнинг 25 июнь сонида эълон қилинган 19[illegible] йилги пул-буюм лотереяси учинчи чиқарилиши бўйича ўтказилган ютуқлар тиражининг расмий жадвалидаги серия номери 12191, билет номери 022 бўлган лотерея билетининг ютуғи, 1,37x2 метрли гилам; серия номери 15477, билет номери 040 бўлган лотерея билетининг ютуғига чиққан 1,37x2 метрли гилам баҳоси 219 сўм деб тузатиб ўқилсин.

Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениеси президиуми киносаёҳатчилар клубининг раиси Б. А. Хўжаевга онаси

Хадича ЭШОНХУЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент халқ хўжалиги институти коллективи эҳтимоллик назарияси ва ҳисоблаш математикаси кафедрасининг катта ўқитувчиси М. Мусахоновага онаси

Саодат ИСАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

26 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Чашмалар. 10.05 — Будильник. 10.35 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.35 — Здоровье. 12.20 — Тонгги почта. 12.50 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 13.05 — Қишлоқ янгиликлари. 14.05 — Музикали киоск. 14.35 — Ҳаётга йўлланма. 15.35 — Киноконцерт. 16.20 — Мультфильм. 16.35 — Саёҳатчилар клуби. 17.35 — Ветеранлар. Сизлар учун. 18.35 — Халқаро панорама. 19.20 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.30 — Оққуш кўли. Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Ёшлар тинчлик маршида.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.15 — Концерт. 10.35 — Маяковскийни такрор ва такрор ўқиб. 11.40 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.50 — Мультфильмлар. 13.20 — Ерда, самода ва денгизда. 13.50 — Олам сенинг кўзларингда мужассам. Бадиий фильм. 14.55 — Концерт. 15.30 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.00 — Жан-Кристоф. Бадиий фильм. 7-серия. 17.30 — Инсон — ер хўжайини. 18.30 — Балли, қизлар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Эрмитаж. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Сепли тўй. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. 10.55 — Туткич бермас қасоскорларнинг янги саргузаштлари. Бадиий фильм. 12.15 — Қувноқ стартлар. 13.15 — Концерт. 13.55 — Қўғирчоқ фильм. 14.35 — Ўзбекистон спорти. 15.05 — Меҳнаткашларнинг дам олишига — давлат ғамхўрлиги. 15.35 — Реклама. 18.00 — Бойчечак. 18.30 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телефильм. 19.55 — Гимнастика. Республика чемпионати. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва наво. 21.30 — Время. 22.05 — Назм ва наво (давоми). 22.45 — Ғалати аёл. Бадиий фильм. 2-серия.

Қирғизистон телевидениесининг программаси.

27 ИЮНЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — М. Равель. Вильнюс квартети ижросида фа мажор квартети. 10.10 — Ҳайвонот оламида. 11.10 — Телевизион бадиий фильм. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Капитан Немо. Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 17.15 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Бил ва уддала. 18.30 — Мультфильм. 18.40 — Сиз яратган боғ. 19.10 — Футбол шарҳи. 19.40 — Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат. 20.10 — Ҳаётга таклиф. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳаётга таклиф. Фильм спектаклнинг давоми. 23.15 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Бошқирдистон тоғларида. 9.30 — Сепли тўй. Бадиий фильм. 11.15 — Рус тили. 11.45 — Астрономия ва космонавтика. 12.15 — Фан ва турмуш. 12.20 — Мультфильмлар. 13.15 — Будильник. 13.45 — Шиша мунчоқ. Бадиий фильм. 14.55 — Фильм-концерт. 15.20 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 16.20 — Концерт. 17.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Москва бўйлаб саёҳат. Телевизион ҳужжатли фильм. 19.10 — Музика ҳақида суҳбатни давом эттирамиз. Музика ва живопись. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Ўрта ҳовлидаги киши. Тўрт серияли бадиий фильм. 1-серия. 23.10 — Футбол бўйича СССР чемпионати. Черноморец — Жальгирис.

ТОШКЕНТ-I. 18.05 — Болалар учун концерт. 18.35 — Ёшлик. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Металлист» («Харьков). Танаффус пайтида Ахборот. 21.15 — Катталар учун мультфильм. 21.30 — Время. 22.05 — ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг гастроллари. 23.50 — Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ-II. 18.40 — Она тили. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.20 — Ёнғиндан сақланинг. 19.50 — Машаққатли югуриш. Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.25 — Концерт. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

26 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёшлигим. 9.15 — Табассум. 11.30 — Найда В. Хошимов чалади. 12.10 — Мураббийлар радиоклуби. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Замин ва замондош. 15.40 — Театр микрафон олдида. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Студент ва ёшларнинг талабларига биноан концерт. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Социалистик турмуш тарзи. 21.00 — Табассум. 22.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР